

ה ק ד מ ה

הסבר השתלשלות הענינים

שם... ולא עוד, אלא שגם מסדה"ג עצמו יסכים על ההיתר ויחתום עליה, ומבלי זאת אין שום הו"א שיניח למשה הערש פערבער לישא אשה הנ"ל, וסיים בתמימות: למה נצרך מחלוקת, כשיכולים לסדר הכל בדרכי שלום על צד היותר טוב באופן נאות ויאות... עכת"ד. לאחר כמה שבועות, נפגשנו פא"פ עם מו"ץ הנ"ל, על חתונה משפחתי בעיר מאנטריאל, והוא פנה אלינו והבטיח לנו עוה"פ שהכל יהיה בסדר אי"ה, רמ"ז יושב בי"ד שגם מסדה"ג יהיה שם, ורק בהסכמתו וחתמתו וכשירו את הגט... עכת"ד. [ולמחרתו, טרם שעזבנו את העיר, מסרנו בביתו את מכתבינו שערכנו לו קודם נסיעתינו לשם, המוצג בפנקס בי"ד (מסמך 1080)].

למעשה הצליח מעשה שטן, והדבר נסתיים בכשלוך נורא, רמ"ז עשה גביית עדות מזוייף כפי שהיה מובן מראש, בהעדר מסדה"ג, ושלא בנוחכות הבעל, ובאופן המנוגד לכל סעיף שבהלכות גביית עדות, [וכמבואר בפנים (סי' ו)]. **והסופר**, שעל דבריו בנו עיקר ההכשר, מי שבלא"ה הוא פסול לעדות זה מחמת נגיעת פרנסתו, הוא עצמו אמר אח"כ למסדה"ג: שאינו זוכר הפרטים מהגט, ושביקש מן המתירין שלא יסמכו עליו... [וכמבואר בפנים (שם, ענף ג', אות פ"ה)]. **ואח"כ** הוציא ר' יצחק שטיין "היתר" מהרה"ג יחזקאל ראטה שליט"א (אב"ד קארלסבורג), שלא התענין כלל לשמוע דברי מסדה"ג, ולא עוד אלא שאף מיאן והתחמק מלפגוש עמו ע"י צטדקאות משונים ומוזרים, דבר שלא נשמע עוד מעולם, [וכמסופר בהצעת ה"שאלה" בריש קונטרס הנוכחי]. **וככה** יצא ה"היתר" הקלוקל הזה.

ב. והגם, שהדבר היה קשה עלינו עד למאוד לנחות לעסק זה, ובפרט לפגוע ח"ו בפגיעה כ"ש בכבודם של רבנים, וכש"כ כשעם חלק מהם היינו בידידות ובקירבות. **אבל** לקראת העובדא המעציב והמכאיב, שהקולר תלוי על צוואריהם, החלטנו שאין לנו ברירה אחרת, ואין אנו בן חורין להפטר מזה. **דמה** נשיב ביום תוכחה כישאלו מאתנו, דהלא חז"ל כבר חרצו את משפטם, בדמקום שיש חה"ש אין חולקין כבוד לרב, [ומדברי החת"ס (קובץ תשובות, סי' י"ח) יוצא, דלא רק שאין חולקין לו כבוד, אלא דאף חיביבין לבזותו, ע"ש]. [וראה בפתחה (ענפים ז' - י"ב) שבשו"ת מגדולי ישראל פורסמו שמות רבנים מסדרי גיטין פסולין]. **ובפרט**, כשחז"ל (קידושין ו', ע"א) צעקו על האינם בקיאים המתערבים בעניני גיטין: **שהם קשין לעולם יותר מדור המבול**, ע"ש. **ומה** גם, דהו"ל מזידין גמורין בהיתירם

טרם שננחות להסביר במבוא איכה נהייתה הדבר בכלליות, שהגענו להתדרדרות מצב הנורא שאנו נמצאים בו, מוטל עלינו להציע מקודם בקיצור השתלשלות הענינים בפרשה דנן: [הגם דעיקר השתלשלות הפרטים כבר מסופר בתוכן ה"שאלה" בריש קונטרס הנוכחי, מ"מ נוסף כאן כמה פרטים החסרים שם].

א. ביום כ"ו שבט תשע"א, התקשר אלינו ידידנו הרה"ג מוה"ר יהושיע העשל וואלהענדלער שליט"א, [ראב"ד ביד"צ לעניני אישות, ומח"ס מאיר עיני חכמים (על הלכות וסדר הגט), וגופי הלכות (משנה ברורה החדש על הלכות נדה)], ותינה לנו את צערו אודות הגט שסידר ביום ג' מנחם אב תש"ע, מהבעל קלמן יהושיע ווייס (פראממער), לאשתו אסתר חנה (למשפחת לעוו). **וסיפר** לנו כל המאורע איך שלמרות שהבעל חזר ושינה ושילש שנותן לה את הגט ע"מ שלא תלך ללחום נגדו לא בד"י ולא בעש"ג, לקפחו מזכויותיו שב"הסכם גירושין" שחתמה אצל הגט, עכ"ז הלכה שבועיים לאחר הגט לעש"ג. **וביקש** מאתנו, שנפרסם ב"פנקס בית דין" וגם ב"קול בית דין" את הכרוז שהוציא ביום ט"ו שבט תשע"א על פסלנות הגט, וכמובן שעשינו כמבוקשו.

אח"כ, כשמענו שמשה הערש פערבער השתדך עם אשה זו, התקשרנו ע"י הטעלעפאן עם ידידנו ומכירנו הרה"ג מוה"ר וואלף בער לערנער שליט"א (מו"ץ דקהל מחזיקי הדת בעלזא במאנטריאל), שהמסודך משתייך לקהלתו, והצענו לו השתלשלות הדברים, [וגם מסה"ג שלח לו מכתב שהגט פסול]. **והוא** אמר לנו: שאין מה לדאוג, דהכל יהיה אי"ה עצהיו"ט, כי ר' מענדל זילבער (מהתאחדות הרבנים) יושב בקרוב בי"ד ויגבה עדות ויכשיר את הגט... **וכששאלנו** בתמהון, איך ידוע לו מראש [עוד טרם הגביית העדות] שהדבר יסתיים בהכשר. ובכלל האם נשמע כזאת, דגט שהמסדר עצמה פסלה, יתערבו בזה אחרים להכשירה. **גם** תמהנו, דהייתכן שדוקא רמ"ז שהוא שונאו המובהק של מסדה"ג, יתטפל בזה, האם חסר בתי דין אחרים, והאם יש הו"א שהמסדה"ג יתייצב לפניהם. **אלא** דחדא קושיא מתורצת בחברתה, דדוקא משום משום שיודעים שמסדה"ג לא יתייצב לפני רמ"ז, היינו טעמא שדוקא הוא יתטפל בזה, והיינו טעמא שכבר יודעים מראש שהדבר יצא בהכשר...

ע"ז השיב לנו: ח"ו שיכשירו את הגט מבלי לשמוע מה שיש בפי מסדה"ג, ופשוט שלא יבואו הבי"ד לשום מסקנא להכשר בלתי שמוע דבריו, ובודאי שגם הוא יהיה

המופרך, דהלא משנה ערוכה היא (אבות פ"ד, מ"ג): **דשגגת תלמוד עולה זדון**, וכ"ה גמרא ערוכה (בי"מ ל"ג, ב'): **דלת"ח נחשב להם השגגות כזדונות**, ע"ש.

ומי לנו גדול יותר מהגה"ק בעל **חפץ חיים** וצ"ל, בזהירות על הדינים שבין אדם לחבירו, ובפרט בענין הוצאת דיבה, ועכ"ז יצא בתקיפות גדול נגד רבנים מתפרצים בחומת הדת. **ע"י מכתבי הח"ח** (מכתב מ"ו), **ואגרות רח"ע** (סי' שפ"ט) חתימת הח"ח והרה"ק **מגור**, וע"ע **אגרות שפירין** (סי' כ"ג). **ע"כ** הוכרחנו לגלות אמיתת המציאות, אולי תועיל למנוע בעד הפירצה הנורא דהפקרת אשת איש לעלמא רח"ל. **וההכרח** הגדול הזה הוא מה שאלצוני לגלות טפח מפרטים נחוצים של האמת בפרשה זו המעורפל ומוסווה בכיסוי ע"ג כיסוי ואוטם ע"ג אוטם.

ולמרות הקישוי הכפול מה שיש בנ"ד בהיות משפחת **פערבער** ממכירנו וידידנו מאז ומקדם, ובפרט בהיותנו ש"ב וקרוב משפחתי עם **המסדר קידושין** אצל נישואין האסור, [דמלבד היותו מהחותמין על ה"היתר" הקלוקל, הרי היה הוא גם מי שהכשילם בפועל ה"י]. **והגם** שידידות שלימה שררה בינינו מאז ומתמיד, חלילה לנו לעמוד מנגד ולהכיר פנים לקרובי משפחה וידידים במקום שיש חז"ש. **דכי** זוטר מה דקמשתבח ביה קרא בלוי, (דברים ל"ג, ט'): **האומר לאביו ולאמו לא ראיתי, ואת אחיו לא הכיר ואת בנו לא ידע, כי שמרו אמרתך ובריתך יצורו**.

ועל אף האי נעימות שבדבר, אין אנו בן חורין להפטר מזה, דהלא ידועים דברי רש"י (עה"ת ויקרא כ"ה, ל"ח): **ע"מ שתקבלו עליכם מצותי ואפילו הן כבדות עליכם**, ע"ש. **ובפרט** כשלאיך גיסא, הרי מעשיו מחייבין אותנו, דמה אם מחמת כבוד המדומה בעלמא, דחק עצמו ליכנס לתוך תגר זה הגם שיש בקהלתו דיינים אחרים זולתו, דבר שעורר תמיהה גדולה אצל רבים. **[ומה** גם, כשעדים אנו כהיום, איך שאחים וידידים נעשים אויבים זה לזה מחמת "בניינים" ועניני "ממונא"]. **עאכו"כ** שלא תהא כהנת כפונדקית בהנוגע לכבוד ה' ותורתו הקדושה, בודאי שאין למנוע משום קירבה וידידות מלהשיב מלחמה שערה ולהשמיע דבר ה' ברמה נגד המתפרצים בחומת הדת, ה"י.

ג. המתבונן קצת במצבינו העגום השורר כהיום, שכל ענין של חיזוק הדת, התהפך לדאבונינו למשחק של התנצחות והראות כח ושלטון, מי שיגביר על מי. **החלטת** רבנים על ענינים יסודיים ביהדות, הנוגעים לפירצות נוראות בחומת הדת, כבר פסקה מלהיות נמדד בקנה המדה דיראת חטא של תוה"ק השו"ע והפוסקים, רק לפי ה"ליניע" ד"שמור לי ואשמור לך". **למשל**: אם רב פלוני שיתף עמו פעולה באיזה פרשה מסויים שעמד על הפרק בעבר, או בשכר זאת

יתמוך זה עמו בעינים סגורות, בפרשה אחרת שעומד עכשיו על הפרק, מבלי להפלות כלל אם הדבר מוצדק ע"פ הלכה מצד עצמו, או שהוא מופרך ממנה. **כל** שאלה ביסודות היהדות (עירוב, מצה, חינוך, ערכאות), אם היא אסורה או מותרת, או אם דהוי אף מצוה וחיוב, פסקה מלהיות תלוי ע"פ משפט תוה"ק, אלא שהכל תלוי ועומד על קוטב חריצת קו הפוליטיק של הפארטיי, ובעיקר ללמד לקח ולהשתלט על הצד שכנגד, וכ"א מן הצדדים מטה את התורה לצידה.

וזהו אסון נורא מה שאפפה את כלל ישראל, שהגענו למצב של תוהו ובוהו ממש, דבמקום שהתוה"ק תהיה המורה דרך שלנו, שפחה תירש גבירתה והפאליטיק והפארטיי תפסה את מקומה. **ולדאבונינו** הגדול והעמוק, כן הוא גם אצל אנשים המייצגים עצמם בפני העולם כ"יראים", ואף במהתארים עצמם כ"קנאים"... **ודבר** זה, **שיבר וריצץ כל עניני יהדות בימינו עד לאין מרפא ממש** ה"י, והדברים ידועים היטב לעסקנים המשתדלים לקבץ חתימות בעניני תיקון הדת העומדים על הפרק, שלדאבונם הרב הם נתקלים בחזיון זה חוזר ושוב. [וליתר ביאור והסבר ע"ז, ע"י **במבוא** (ענפים ו' ח"י), ע"ש].

וזה משמש כפתרון חלקי על שאלת כמה בנ"א התמהים, מדוע שלא השתדלנו אצל רבנים לבקש מהם שיעמדו לצדינו בפלמוס פרשה עגומה זו, לתמוך בנו במתן מכתבים חתימות והסכמות וכדומה. **כי** ידוע ידענו היטב במה שזה קשור, ובאיזה לחצים חזקים שמצטרפים להשתמש בה כהיום, בכדי לשכנע ולפעול אצל רבנים שיצאו ללחום נגד פירצה בחומת הדת, כשהענין הוא זך ונקי מכל דררא של פוליטיק, אך ורק למען כבוד שמו ית' ותוה"ק. **על** כן, ברצונינו לחסוך מהם הצער הגדול הקשור בזה, וגם בהיות שאין גבהות לפני המקום ב"ה המשוה קטן וגדול, החלטנו דבאתרא דיעול ירקא ליעול בישרא וכוורא. **דהרי** יש לנו הסכמת המון כל הפוסקים המנויין בביאורינו, אריות ונמרים שכל בית ישראל נשען עליהם ועל הוראתם, החל מן ראשון לראשונים ועד לאחרון שבאחרונים, וכל הוספה לחזק את דבריהם אך למותר ואף לגרעון ייחשב.

ד. ברם, שאלה גדולה נשאלת כאן על השתיקה המוזר של המתירים המכשילים, הצועק עד לב השמים: **דאם** **אכן** גבורים המה בתורה, **ואם** **אכן** כנים הם בהיתר שלהם, **מדוע** שותקים מלפתוח את פיהם ב"ת. **האם** נשמע הנהגה כזו, מגדולי ישראל שיתחמקו מלהשיב על דברים של טעם בדבר הלכה הנוגע לבדק חומת הדת, באופן הפקר ומגוחך שכזה... האם אין "שתיקה" זו משמש לכל מי שיש לו מח בקדקדו, כהודאת בעל דין וכמאה עדים: **שאינן להם** **מה להשיב על דברינו המוצדקים ואינם יכולים לדחותם**.

חכמים גדולים היו בזמנו שהיו בקיאים בכה"ת כולה, ועכ"ז לא היו סומכין אלא על אותו הממונה על הגיטין... והאחרים לא היו רשאים להתעסק בהם.. אע"פ שהוא בקי ומומחה בכל הלכות גיטין וקדושין. [וממשיך]:

מלבד זה... כל שאינו יודע בטיב גיטין וקדושין לא יהא עסק עמהם... וקשין לעולם יותר מדור המבול, ופרש"י קשין לעולם, דיינים המורים בעריות ואינן בקיאים, יותר מדור המבול... שנאמר אלה וכחש ורצוח וגונב ונאף פרצו ודמים בדמים נגעו... דקאי על איסור עריות, ואמרו כדמתרגם רב יוסף: מולדין בנין מנשי חבריהון חובין על חובין מוסיפין. והרבה מנעתי את עצמי מלהכנס בהוראה הזאת כי רבו הדקדוקין ובקל אדם יכול לטעות בהן, והוא פסול ממזרות, עכ"ל. **ופוק** חזי מש"כ החת"ס (אה"ע ח"ב, סי' נ"ט) בשאלת גט, וז"ל: לא בעינא לקבל אחריותא דאחרינא במקום שיש עוררין, עכ"ל.

וקושיא חזקה נוקב ויורד עד לתהום: דאם בארוזים הללו נפלה שלהבת הפחד מכשולן, מה יענו איזובי הקיר ה"מתירין" ו"מכשילים" דגן, שאצו להכשיר גט פסול מבלי שום דוחק ונחיצות כלל. **תמהינן** אנחנו, איך שיוכלו להתרחץ מן המכשול הגדול והנורא מה שגרמו, למרות שהיה ביכולתם למונעה בנקל. **אשר** אפילו אם רק חלק קטן מדברינו נכונים, ג"כ מובן שהיו צריכים לברוח מזה יותר מן הבורח מן האש, ולעשות כל טעדיק לעצור בעד פירצה זו, טרם שתהיה בגדר מעוות לא יוכל לתקן.

ן. לאור כל הנ"ל החלטנו, ש"בירור" זה תשמש כחדא מחתא, גם כ"מכתב גלוי" לכל המכשילין בניד שהרהיבו לחתום על "היתר" האומלל והקלוקל הזה, היות שאינם מניחים להתקשר עמהם להציע להם בצנעה הוכחת טעותם, כמו שרצינו וניסינו לעשות כן, הרי ההכרח יאלצינו לעשותה בגלוי. **אדרבה**, יראו הכל ויתבוננו בהטענות החזקות מה שיש בפסלנות גט זה, ויבואו נא המתירין דגן לדחות ולהפריך את דברינו אם יש ביכולתם לעשות כן... **ואם** אכן ככה יעשו, בודאי שלא ניבוש להודות ברבים על צדקת מעמדם, ועל טעותינו, והלואי שיהיה כן, אבל טרם שיעשו כן, אין לנו שום מנוס ע"פ תוה"ק להפסיק הערעור.

והגם שגלוי וידוע לנו, דלפי קטנות ושפלות דורנו, כמעט מן הנמנע הוא: שיהיה להם הכח והעזו לחזור מדבריהם ולהודות על האמת שטעו, [דבר שלא אירע בשנים האחרונים כלל], אלא דלכל היותר ינסו להעמיד ולייפות את השקר, עם שקרים וטשטושים אחרים... **מ"מ** לא נמנענו מזה אף על צד ספק רחוק, אולי יתבוננו ויכירו וידעו במה שנכשלו, ועכ"פ אפילו אם לא יועיל על העבר, יועיל מידת על העתיד, שיזהרו מלהסתבך בכזה עוה"פ.

המחבר

לא נרד כעת להתטפל [מחמת הכבוד] עם עצם הדבר: אם ראוי לסמוך על רב זקן וישיש בשאלות חמורות אפילו כשאינו טובל ממיחושים גופניים או נפשיים, ואפילו כשאין רואין שום פירכא על דבריו. **דהרי** מי לנו גדול מהגה"ק בעל ד"ח דקמזהיר כמה פעמים בתשובותיו [לאחר שהגיע לס"ח שנה ואילך]: שלא יסמכו על דבריו טרם שיכניסם בכור המבחן היעמדו אם לא, דיתכן שמחמת תשות וזקנות לא היה בכוחו לברר הענין כדבעי, ואכמ"ל.

אבל זה מיהא ברור, דאם אכן רואין פירכא או ערעור על דברי איזה מורה ע"פ פשטות הדברים, וא"א לישא וליתן עמו מחמת חולשתו, ובפרט כשירדע שהוא טובל ממיחושים שונים גופניים או נפשיים היי, [וכש"כ כשהוא ממאן בדבר וכבנ"ד], דח"ו לסמוך עליו לקולא. **דכן** הוזהירו בביררות הגה"ק מזידיטשוב בעל עטרת צבי זצוק"ל, בספרו סומוע"ט, ואתו עמו הגה"ק בעל בני"ש, והגה"ק בעל חי' הרי"ם, והגה"ק בעל דברי שמואל מסלאנים, ועוד, [הובא לשונם בפתחה (ענף י"ב, אותיות כ"ח - ל"ג)], שאסור לסמוך אפילו על בעל גילוי אליהו ורוה"ק בניגוד לפשטות ההלכה, ודלא אזלינן בכה"ג בתר רובא, עיי"ש. **ופשוט**, דאין בכח המתירין דגן ואלף כמותם, לחלוק על קדושי עליונים הנ"ל.

בקיצור, על ידי מהלכם המופרך של הסתגרות, והעדר היכולת להתקשר ולדבר עמהם, שמחד גיסא, והמהלך של "איש מפי איש" שמאידך גיסא, הסתובב הכל כגלגל החוזר, כלומר שזה מסתמך על זה בעינים סגורות, וזה מסתמך על זה בעינים סגורות, באופן שבסופו של דבר אין להם על מי שיסמוכו כלל, כי אין כאן שום יחיד המקבל עליו אחריות המלא על ההיתר האומלל, מי שיכולים לישא וליתן עמו בדבר הלכה. **והדבר** ברור, שאם היה ידוע ברבים האמת המר: שבכ"א מן המתירין החותמין, יש בו אחד מהנך תלתא: או, שהוא נוגע בדבר להכשיר הגט, אם מחמת נגיעה דממונא, אם מחמת לחץ קו הפוליטי. או: שאינו בקי בהלכות גיטין כלל. **ולו** היה ידוע אמיתת המציאות המר, איך ש"היתר" זה נשתררב באמת לאמיתו, מה שלא יועילו ע"ז שום טשטושים ובלבולים להכחיש זאת, או לא היה עולה על דעת שום אדם, שאפשר לסמוך על "היתר" קלוקל ואומלל שכזה.

ה. כדאי להם להתבונן בדברי שו"ת הרא"ם (סי' כ"ד), הנוקבין ויורדין עד לתהום, וז"ל: ובפרט בענין האישות שצריך להמשך אחרי המחמירים, ואין כל אדם רשאי להכניס עצמו בדיני גיטין וקדושין אע"פ שיהיה חכם, כדאמרינן בפ"ק דגיטין... דהוה ממנא אגיטא... דקיי"ל כל שאינו יודע בטיב גיטין וקדושין לא יהא לו עסק עמהם, והיו ממנים גברא רבה לאורויי היכי נעביד. **וכמה**

מ ב ו א

דהבגידה מלהכריע בהלכה ע"פ "כללי הוראה" הוא עקירת כל התורה כולה

ובו שבעה ענפים:

ענף א: מרידת הפוקרים בתגבורת כח הבעל על האשה בעניני אישות ע"פ תוה"ק. **ענף ב:** הכלל: ד"עובדות" ו"סיפורים" מגדולי ישראל כאילו שהקילו בהטעיית הבעל לגיטין, אינו מתיר דבר זה בשו"א. **ענף ג:** שני מהלכים בהוראה איך להכריע בין הפוסקים, אבל מהלך השלישי: לפסוק "כפי הרצון" מופרך לכו"ע. **ענף ד:** חמשה סימנים איך להכיר בין פוסקים מסלפים ולבין החולקים ע"פ תורה, וגילוי הדרכים הנלווים במה שמשמשים ה"ראבאנטשיקעס" מה"ראבאנאט" הציוני בכדי להמציא קולותיהן בניגוד הגבלת תוה"ק בכח ההכרעה במחלוקת בהלכה, אשר לא שערסו רבותינו הפוסקים. **ענף ה:** החדרת כל מהלכים המופרכים לתוך מחנינו הוא מציאות עגום המטפח על פנינו בעובדות גלוים שא"א להכחישם. **ענף ו:** כ"ז הוא תוצאה מ"קנאות פסולה" שתוצאותיה עקירת כה"ת. **ענף ז:** דמה שלא הצליח השטן לפני כמאתיים שנה על ידי ה"משכילים" הארורים, הצליח לדאבוננו על ידי "קנאות" מזויף.

הנה, לאור האמור בהקדמה, תיאור השתלשלות הענינים, איך שהגענו לאן שהגענו, שפירצות גדולות וחמורות בחומת הדת, הנוגעים לקדושת בית ישראל, התחמקו לתוך מחנינו. הרי הדבר אינו נותן מנוחה, וצועק עד לב השמים ותובע הסבר, דאיך נהייתה הדבר שרבנים יראים הצועדים כ"קנאים", יסתבכו במכשול נורא גדול כל כך, להשתדל ולדחוף להתיר אשת איש לעלמא באופן פסול דוקא, ולהרבות ממזרים בכרם בית ישראל, עד שהוכו בסנוורים ממש, שלא להרגיש במה ייכשלו. **והרבה** יגענו והתעמקנו למצוא פשר דבר על התמיה הגדולה הזו, מהו השרש פורה ראש ולענה של "מכה" זו, איך הגענו למצב איום כזה, שכל איסור חמור יש לו "היתר" מזויף, ואין פוצה פה ומצפצף, אדרבה אם מישוהו יש לו העוז לערער ולמחות, מיד גוערין בו ומשתקיין אותו בניזיפה: האם חושב אתה להיות חכם יותר מכולם... ואם נשאל מהם: ומהו עם כל הוכחות הברורות ויסודות איתנים מהפוסקים שמביא, ישתוק...! הלא דבר הוא.

ולאחר שעיקרנו ושקלנו בפלס השתלשלות הפירצות, ומה הן האמתלאות שנותנים עליהם, הגענו להמסקנא: דדבר זה לא נתהוה בפעם אחת, רק לאט לאט, שלב אחר שלב, וכדוגמת מאחז"ל (קידושין כ, א. ערכין ל, ב). שמתארין איך שיכול להתרחש, שמסטיה קלה מדרך הישר, ע"י שאדם נתקל רק בחטא של "אבק ריבית", אם "לא הרגיש" במעמדו ואינו חוזר מזה, לבסוף מגיע הדבר שמוכר עצמו לע"ז, ע"ש. **כמו** כן בנ"ד, הירידה התרחש בשלבים קטנים, שכמעט לא ניכרו בכל פעם בשעתה, אבל גרמו לירידה היותר חמור ממנה בשלב שלאחריה, וננסה להסביר הדברים קצת. **וכדי** ליתן ריווח בין הדבקים להתבונן בין פרשה לפרשה, חילקנו את דברינו לשבעה ענפים:

ענף א

מרידת הפוקרים בתגבורת כח הבעל על האשה בעניני אישות ע"פ תוה"ק

הנה, אין הדבר בגדר סוד, שכל הפוקרים למיניהם, החל מן המשכילים שמלפני מאתיים שנה, ועד הריפורמים שבימינו אלה, הרי אחד מן הנושאים העקריים שלהם במלחמתם נגד התורה, הוא מה שהם מבעטים בדיני אישות החמורים בעיניהם מנשוא. **וכדלקמן** (ענף ז, ד"ה א"ה), ע"ש.

ובפרט לא יכלו לסבול, הכח הגדול מה שהעניקה תוה"ק להבעל בנוגע לחלות וביטול הנישואין, דעצם הדבר שרק האיש מקדש ומגרש את האשה, ולא להיפך, שהאשה אינה יכולה לקדש ולגרש את האיש, היה נדמה בעיניהם כהשפלה להנשים. **והעולה** על כולנה, מה שלא יכלו לסבול ולהבליג עליה בשו"א, הוא הכח הגדול מה

שהעניקה התוה"ק להגברים, במה שהגט אינו כשר להתיר את האשה לאחר, רק אם הבעל נתנה לה מ"רצונו" הגמור.

הרי זאת אומרת, דלא רק שהיא אינה יכולה לגרשו, אלא דאף על גירושין משלו, אי אפשר לה להטעותו עליו. **והלא** ד"ו סותם כל פתח מן הנשים, שיוכלו לשחרר את עצמם מתחת יד בעליהם לכשירצו... הנשמע כזאת שהנשים יהיו משועבדות לבעליהם כל ימי חייהן... **על** כן באו ו"תיקנו" את ה"עוולות" הללו, תוך מרידתן בדתוה"ק ע"י מתן "שוויון זכויות" להנשים, ואצלם שניהם מקדשין ומגרשין זא"ז, ואין הגירושין תלוי בדעת הבעל כלל, דגם היא יכולה לגרש אותו...

פירושה האמיתי של תקנת ר"ג, וסילופה ע"י הפוקרים

אמנם, דבר אחד יש בדיני אישות בתוה"ק, מה שאכן מצא חן בעיני כל הפוקרים, והוא החדר"ג שלא לישא שתי נשים, ושלא לגרש אשה בעל כרחה. **כי** בדמיונם הטפשי

להתיר בנידון דהתם חדר"ג דלגרש אשה בע"כ, נמשך כתוצאה מהבנתו ודאגתו בעד "זכותי הנשים"... ולפי מהלך מחשבתו העקום הזה, אנו תמהין, מה יענה הצ"א על תשובת נודב"י (תניינא, אה"ע ס"י צ') (מבוא בספרינו משפט הכפיה (ס"י ב', ענף ב)), שדן שם על בעל, מי שיי"ב שנים שלמות נעלם מאשתו, ולא זן ולא פירנסה, ולא עוד, אלא שגם נשא אחרת עליה באיסור, ולבסוף כשתפסו אותו, טען שמוכן לגרש השניה ולחזור אל הראשונה, והיא טענה מאיס עלי, ופסק הנודב"י דח"ו לכופו לגרשה אפילו רק בדברים בעלמא, עיי"ש. איך יסביר הצ"א דמה קרה פתאום עם הלוחם הגדול בעד זכותי הנשים הזה, מדוע לא התחשב בענייה ועיגונה של עלובה זו, ששנים עשר שנים נעלם בעלה ממנה, וגם נשא אחרת עליה באיסור, ועכ"ז לא התיר לכופו לגרשה ואף לא רק בדברים בעלמא, תיקו.

אבל האמת יורה דרכו, דמי שרעיונותיו לא הורעלו מדעת הרחוב, אין לו שום בעיא כלל, איך ובמה להצדיק את גישתם של גדולי ישראל האמתיים בדיני אישות, כי אצלו הקושיא מעיקרא ליתא, שהוא מבין דח"ו לגשם גדולי ישראל, כאילו שהיו לוחמים בעד זכותי בנ"א. כי הם התעלו והגביהו עצמם הרבה למעלה מרגשותיהן, והכריעו ההלכה ע"פ תורה, מבלי להפלות אם זה יסתיים לטובת הבעל או לטובת האשה.

ונקוט האי כללא בידך: ש"בירור הלכה" בתוה"ק, אינו הליכת שולל אחר ה"רצון", או נקיטת או הגנת "צד" כלל, לא של הבעל ולא של האשה, וכמו שנוהגים מורים שבימינו, להכריע תמיד לפי משפטם המוקדם לטובת צד האשה. ואם אכן הוא הגנת צד מן הצדדים, אז הוא הגנת הצד של "התוה"ק", והיינו בירור דעת תוה"ק לאמיתה, מה שפעם יסתיים לטובת הבעל, ופעם יסתיים לטובת האשה, כפי העולה ע"פ הלכה הברורה. **אדרבה**, אם מבחינים באיזה משיב תשובות להלכה, שבכל פעם מסתיים הפסק שלו לטובת צד מסוים, אז הדבר ברור שדבריו אינם מבוססים על אדני האמת כלל, ואסור לסמוך עליו, וכדלקמן (ענף ז', מבחן הד'), עיי"ש.

ענף ב

הכלל: ד"סיפורים" מגדולי ישראל כאילו שהקילו בהטעיית גיטין, אין בכוחו להתיר או להכשיר הטעיית גט

הנה, מזמן לזמן מגיעים לאזנינו שמועות פורחות, כאילו שגדול פלוני או צדיק אלמוני, הסכימו ואף יעצו ועודדו להטעיית גיטין באופנים שונים. וזהו בשני אופנים, לפעמים יש איזה אמת בהסיפורים, וברוב פעמים מייצרים מעשיות הללו כדי שישמשו כ"היתר" על ההטעיה. **והרבה** פעמים השקר בולט וצועק מתוך העובדא גופא, שרואין בעליל איך שייצרו את העובדא כפי הנצרך שתתאים להנידון. **והמייצרים** "מעשיות" הללו בשקר, כמעט שננעלו בפניהם

חשבו, שהוא לחם בעד "שוויון זכויות לנשים", וע"כ נתהפכו ל"חסידים" נלהבים של רגמ"ה, וכאילו שסוף סוף מצאו גדול א' בישראל, מי שהבין שצריכין לדאוג בעד זכויות הנשים. **ובזה** הסיר את חרפתו, שלא יהיו נחשבינן כנחות דרגא מן הגברים. דהרי העניק להם "שוויון זכויות" בדיני אישות כמו להגברים.

למותר לומר, דח"ו שזה היתה כוונת רגמ"ה: לתקן את ה"עוולה" של התוה"ק נגד הנשים, ולהעניק להם "שוויון זכויות" כמו להגברים ח"ו. [ועי' בספה"ק דרך פקודיך (מל"ת מ"ו, מחשבה אות ד') שקובע: דשיטת "שוויון זכויות לנשים" בא מתאנות "ניאוף" רח"ל, וז"ל: אותן שלא רצו לקבל התורה משום שכתוב בה "לא תנאף", הם דנים בדיניהם דברא וברתא כחדא ירתין... כי זה תלוי בזה, ומי שהולך בדרכיהם לדון כדיניהם, יהיה לחרפות ולא יהיה לו חבל ונחלה במתת גורלינו, ויבדל מקהל עדת ה', עכ"ל]. ואין כאן המקום לבאר, שהנחה זו רחוקה מן האמת, לא רק משום דגם לאחר תקנת ר"ג לא נשתוו, דהרי כפיית הבעל "פוסל" כליל את הגט מה"ת, משא"כ לגרשה בעל כרחא הוא רק בגדר "איסור" דרבנן. **מלבד** זה מבואר בפוסקים, דתקנתו ל"ה רק דוקא לנשים הרוצים לחיות בשלום עם בעליהם שלא יוכלו להכאיבן לכשיתנו את עינם באחרת, בזריקת גט בעל כרחן, או בלקיחת צרה לתוך ביתם.

אבל לא תיקן את תקנתו כלל, לנשים המשתדלות להתגרש מבעליהן הרוצים לחיות עמהם בשלום, והם עוזבים אותם ומענגים את עצמם ואת בעליהן תוך כדי שבוכים על עצמן בשקר: שהם "עגונות" אומללות, ומצעקים על בעליהם: שהוא רשע ו"מעגן", ובפרט כשרוצים להתגרש דוקא תוך כדי לקפחו מזכויותיו. **אדרבה**, ככה"ג מותר לו לישא אחרת ולמנוע ממנה הגט, עד שתפסיק מלקפחו מזכויותיו, [וכדלקמן (ענף ח', אות ד', מדי"ה אצ"ל)]. ואף יותר מזה מבואר בפוסקים, דכיון דתקנתו לא היה מבוסס על חששות שמדדרא ד"איסורא", רק מטעמי תיקון דרכי החיים: שלא יכניס קטטה לתוך ביתו ע"י קנאה ושנאה שבין שני נשים הצרות זל"ז, וגם משום דאולי לא יוכל למינס בסיפוקיהו של שניהם, ע"כ אולינן לקולא בכל ספק שבויה, ווכדלקמן (ענף ד', ד"ה דהרי), ואכמ"ל.

"בירור הלכה" אינה "הגנת צד" או "אישור הרגישים"

וכאן המקום להתריע על הצ"א (חי"ט, סי' מ"א אות ח'), שבדרך רדיפתו להוכיח, שגדולי ישראל לא היו "מתאכזרים" כ"כ על הנשים, אלא שגם הם הבינו איך לדאוג "להגנת זכות הנשים". **כהוכחה** לזה, הוא מצטט שם מדברי הנודב"י (תניינא אה"ע, סי' ק"ד), איך שהכה על קדקדו של בעל אחד ששפט בעצמו שמתר לו לגרש את אשתו בעל כרחא, והצ"א עושה מזה מטעמים, להוכיח דעד היכן שהבין לדאוג להגנת הנשים...

באמת שהיה צריכין לקרוע על דברי בלע שכזה, כאילו שחוות דעתו של הגאון בעל נודב"י להלכה, שלא

שערי תשובה, כי מאחר שיודעין שההמון מתרשמים ממעשיות כאילו, יש להם דין "מסיתין ומדיחין" ממש.

דוגמא מייצור מעשה שקר שתתאים לטעות המייצרה

דהנה, לאחר שכתבנו בקונטרס קצר ביאור פסלנות הגט שבפרשת בלום האכהייזער ביקסנשפאן [הוצג בפנקס ב"ד (מסמך 1060)] (אות י'), הטענה החזקה מה שאין עליה שום תשובה: **דאפילו** לפי הטעות שהגט כשר בעצם [מה שבודאי ז"א], מ"מ הלא דינא הוא ד"קלא" [אף של שקר] שלא הוכחשה מיד לאחר הוצאתה, פוסל את הגט מדרבנן, וצריכה גט שני. [ועיי' שו"ע (אה"ע סי' ק"ג, ס"א)]. **והרי** לא יכחיש אדם שלי"ה כאן "קלא" מובהק על פסלנות הגט, דהגע עצמך, אם קימ"ל להלכה, דאף "קלא" מנשים מוזרות בלבנה באיזה כפר נדחה, שהתמשכה ליום וחצי בלי ביטול, כבר יש לה הדין ד"קלא דלא פסיק", שא"א לבטלה שוב.

א"כ מה נאמר ל"קלא" בשיעורי "קול ב"ד" הנשמעים כ"ד שעות ביממה מסוף העולם ועד סופו, ומה גם בצירוף הכרות בית דין [שפרסמנו ב"פנקס בית דין" (מסמך 1026)], מה שברגע כמימרא אפשר להוציאה ולהגיעה בכל פינות העולם. **שכל** זה התמשכה בלי הרף חדשים שלמים, [טרם שנתפרסמה הפיתקה עם חתימת רבני לונדון שהגט כשר...], בודאי דהו"ל "קלא דלא פסיק" מובהק שאין כמוהו. **ועכ"ז** התעלמו רבני לונדון מהדין הפשוט, שצריכה גט שני אף אם לו היה הגט הראשון כשר, והיתכן שבשביל התנצחות עלוב, מזולזלין בפסול גמור מדרבנן שיש בהגט, והכי מילתא זוטרתיא הוא.

ע"ז קרא אותנו שקרן אחד, וסיפר לנו בשם רבני לונדון, מעשה נאה [מה שמצין מתוך אצבעו], כאילו: שגדול אחד מדור הקודם [שפירש בשמו], סידר פ"א בזקנותו קידושין לגרושה שהיה "קלא" דפסלנות על גיטה, והתנצל להיות שהוא כבר זקן, ואין לו כח לבטל את הקול, על כן מסתמך על מה שעצם הסידור קידושין שלו משמש כביטול הקול, ע"כ. **והנה** ע"ה זה, שמתוך בורות שלו, דימה שיכולים לבטל קול, אלא שהבעיני הוא רק שלא ביטלה למעשה, על כן ייצר העובדא, כאילו שסידור קידושין מגדול ג"כ יכול לשמש כביטול קלא, כדי שיתאים לנ"ד, כאילו שעצם סידור הקידושין של הרב מלונדון היה לשמש כביטול קלא.

ברם, בור זה שלא ידע גברי דיני "קלא", לא חלי ולא הרגיש שע"פ הלכה א"א לבטל קול בשו"א, ואין עצה אחרת רק ליתן גט מחדש, וכמבואר בפנים (סי' ז), עיי"ש. **וע"כ** ייצר את הסיפור לפי חוסר ידיעתו וטעותו שיכולים לבטלה, ותלה בוקי סרוקי על שכמו של אותו גדול, כאילו שגם הוא היה ע"ה כמותו, וסבר שאפשר לבטלה. **וזזהו** לימוד גדול על מהות אמיתתן של שמועות כאילו. [מלבד מה שכל עצם הסיפור, גם בלא"ה אין לו שחר כלל, דהרי אף לפי דעתו

המשובש ש"ביטול" מועיל לדינא, הרי מסתמא זה מתבצעת בכתיבת "מכתב ביטול", וא"כ מהו הקושי הגדול שיחתום על כתב של שני שורות: שהקול בטל [אם היה מועיל], וחסל...].

ע"פ ד' גדרים בהלכה, א"א לבנות דינים על יסוד עובדות

אמנם, דברינו שבאן לא נצרכה, אלא להוכיח, דאפילו אם העובדה מה שמספרים על שם הגדול, אכן אמת הוא. **דמ"מ** ועכ"ז, א"א ללמוד מזה כלום להלכה ולמעשה, וזהו מכח ארבעה טעמים, ואלו הן:

ראשית, מן הטעם הפשוט, דמאחר שא"א לעקוב על כל פרט ופרט מהעובדא, שוב א"א לבנות עליה כלל, כי יתכן דפרט קטן מן העובדא מה שחסר מידיעתינו, יש בכוחה לשנות את כל הדין מהיתר לאיסור.

שנית, דאפילו אם אכן ידוע לנו כל פרטי העובדא בדיוק גמור, וגם ברור לנו שהוא אמת ויציב, מ"מ יש לנו גדרים ע"פ תוה"ק מתי שנוכל ללמוד מזה לקח להוראת היתר. **דהרי** איתא בגמרא (ב"ב ק"ל, ע"ב) אין למדין הלכה לא מפי לימוד ולא מפי מעשה, עד שיאמרו לו הלכה למעשה, ופי' רשב"ם (ד"ה לא מפי מעשה) וז"ל: אם יראה רבו עושה מעשה, אל יקבע הלכה בכך, דשמא טעה בטעם של פס"ד של אותו המעשה, דהרבה טועין בדבר הלימוד.. וטעה בסברא, עכ"ל. וכ"ה בירוש' (פאה פ"ב, סוף ה"ד), [ועיי' בפנים (אותיות כ"ט - ל"א), דאין לסמוך אף על תשובה להלכה במה שלא נגע שם למעשה].

שלישית, דאפילו, אם המספר אומר שהמורה אמר לו "לך ועשה", מ"מ אם המספר "נצרך" לאותה הוראה שישמש לו למפרע כאישור על מעשיו או הוראתו, אז אינו נאמן, אפילו אם הוא צדיק וקדוש שאינו נחשד בדרך כלל לשקר. **עיי'** גמרא (יבמות ע"ז, ע"א ושי"ט) דלאחר מעשה אין שומעין לו, ועיי' רש"י דחיישינן שמשקר, עיי"ש. וכן איפסקא הלכתא בשו"ע (יו"ד סי' רמ"ב, סל"ז), ובנודב"י (תניינא יו"ד סי' ל', ד"ה ועל) כתב, דלדעת רש"י אינו נאמן אף כשאינו נוגע לו, ע"ש.

ורביעית, דאף יותר מזה כתב פעמים רבות הרדב"ז (בח"א, סי' שנ"ט, וח"ג, סי' תכ"ז, ותרמ"ה. וח"ד, סי' ע"ג, וצ"ד. ומכת"י, או"ח סי' ק"מ, וקמ"א) [שכתב עליו הגה"ג בעל מנח"א וצ"ל בספרו **שער יששכר** (תשרי, מאמר ישע רב, אות ל"ד): שלמד תורה מפי אליהו ז"ל, ומקור הדבר מצאנו בשה"ג (להחיד"א, בערכו), עיי"ש] בשם הריטב"א (פסחים נ"א, ע"א) מש"כ בשם רבו הרא"ה, דאפילו "מנהג" שנשתרש על פי "גדולי עולם", מ"מ אם רואין בו קיומה להלכה, חייבין לבטלה. **וז"ל**: אבל במנהג להקל, לעולם אין חוששין לו "ואפי' ה" ע"פ גדולים שבעולם", כל שנראה בו צד איסור לחכם בעל הוראה אשר יהיה בימים ההם, שאין לנו אלא השופט אשר יהיה בימינו... ואם הטעות מוכרע, אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד השם,

כח אמר ה' שמורו משפט ועשו צדקה כי קרובת ישועתי לבוא וצדקתי להלות * מממנבים מ'מנבים בית דין' וישוערים מ'קול בית דין' (951), 262, 3634 (718), 710, 4655 (800), 713, 8956 (800) מסמך 5026 [שיעורים 170 ואילן], לקבל בזוהר אלקטריני "אי מעיל", שלח הואי pdf@sendfast.org והכנס מספר המסמך בה'מסמך' והשאר את ה'מסמך' ור"ק. [לוח הפנקס" (רשימת כל המסמכים) הוא במסמך 9999]

מהלך ב: להכריע בין הפוסקים ע"פ "כללי הוראה"

אופן ב' הבטוח יותר: שלא להכניס עצמינו בעומקן ושורשן של הדברים ע"פ הכרעותינו בסוגיית הגמרא כלל, כי דבר זה כבר עשו בעבורנו הפוסקים הקדמונים, ועלינו לא מוטל רק לעבור בין בתרי דברי הפוסקים, ולהחליט ע"פ "כללי הוראה" מה שהציגו לנו גדולי הפוסקים איך להכריע להלכה במחלוקת הפוסקים. **דהיינו** שהולכים אחר רוב דיעות בין להקל ובין להחמיר, ואם הדיעות שקולים מחצה על מחצה, אז הדבר תולה: דבאיסור דרבנן אזלינן לקולא, ובדאורייתא אזלינן לחומרא. **ואם** האחרונים פוסקים שלא כדברי הראשונים, אז הדבר תלוי: דאם ראו את דבריהם, והוכיחו בראיות מוכיחות דאין הלכה כמותן, אז הלכתא כבתראי, ואם לא ראו את דבריהם, ולא דחאוה מהלכה, אז הלכתא כקמאי, [ע"י הר"י מינאש (ס"י ק"ד), ורמ"א (ח"מ ס"י כ"ה, ס"ב), ע"ש].

דעת הד"ח והד"י שבימינו פסקה מהלך הא, והסבר שיטתם

והנה מרן הגה"ק בעל דברי חיים זצ"ל, בהבחינו בהתדרדרות וירידת הדורות מה שכבר התחיל בימיו, הניח יסוד גדול מה שמוכירה כ"פ בתשובותיו, והוא: בדורות האחרונים אין לנו עוד מי שיהיה בכוחו לילך ע"פ אופן א', רק באופן הב' דוקא. [ע"י שו"ת ד"ח (א"ח ח"א, ס"י ז' י"ד ח"ב, ס"י ג', וס"י פ"ד. אה"ע ח"א, ס"י כ"ח, כ"ט, ול"ט. וח"ב, ס"י מ', מ"ח, ע"ו. וח"מ ח"א, ס"י י"ז) ע"ש]. **גם** בשו"ת דברי יואל (ס"י ק"י) נקט בדרך הזה, והסביר היטב איך שבודד שפל זה כבר נשתנו הדיעות, והכל מודים שאין בכוחנו כהיום לברר ולהוציא הלכות מתוך סוגיית הש"ס, ובפרט לאחר חתימת השו"ע ונושאי כליה. **וכל** דבר שאינו מבורר בראשונים, מוטל עלינו לדון עליה כדין "ספיקא דינא" שע"פ כללי הפוסקים. וברור שדבריו נבנו על יסודות הד"ח הנ"ל, אלא שמטעם כמסו לא רצה להזכיר דבריו].

והגם שיש חוגים שמיאנו בדברי הד"ח והד"י, מן הנימוק דח"ו שתשתכח תורה מישראל, ויש מהם שהמשיכו בדרכם לברר ההלכה מתוך סוגיית הש"ס כאופן הא', וכשהיה יוצא להם שונה מגדולי הפוסקים הקודמים, לא מנעו עצמם מלחלוק עליהם. **אמנם** אצל דגם הגאון הד"ח וד"י ידעו שדרך בירור הלכה בתורה הוא נצחיות, אולם כוונתם ברור ומובן ע"פ מה שהם ראו עוד ראייה אחרת, בבחינת שתי ראיות:

והיינו, דאיה"נ שהתורה לא נשתנה ולא תשתנה לעולם, אבל דא עקא שאנחנו נשתנינו, דמצבינו הוא שנתדרדר ונשתנה לגרועותא, וזהו מה שגרמה ש"רשות" זה שיש לכל צורב לברר ההלכה מתוך סוגיית הש"ס בכוחות עצמיים, פסקה מאתנו. **והטעם**, משום דשכלו של ההולך על דרך הזה, צריך שתהיה זך וישר מאוד כדי שיוכל להכריע במאזני צדק בין השיטות והסברות, מה לקרב ומה לרחק, וצריך ליהרר מאוד שלא ימעדו קרסוליו מדרך האמת. **כי** המכריע בין

ומוחין בידם עד שמוחזינן אותם להלכה... ולא אמרינן ככה"ג הנח להם לישראל, מוטב שיהיו שוגגין ולא יהיו מזידין, כיון שעל פי הוראת חכם נהגו בדבר היתר, ואומרים להם שחכם זה לא יפה הורה, ע"כ. **והנה** הדברים האלו מורים על שלמות אומנם, ומיישבים את הלב, ומהם אין לנטות ימין ושמאל עכ"ל.

המורם מן האמור, דשום דבר מבלעדי חריצת "משפט התורה", לא מעלה ולא מוריד להתרת הטעיית גט: לא מי ש"צודק" בעצם הסכסוך שבין הזוג, וגם לא רגשי רחמנות או רגשי תיקון הדת, ואף לא עובדות וסיפורים אמיתיים מגדולי ישראל. **ומעתה** אכתי נשאר לנו הבעיית הגדול: איך להשתמר ולהזהר מ"דעת תורה מסולף". **כי** עלינו לדעת, שעל עצם דבר זה גופא: מהו "דעת תורה" אמיתי, ג"כ יש לנו תורה שלימה ע"י איך להבחין בזה, ונראה מאי דקמן.

ענף ג

הכלל: דיש ב' מהלכים איך להכריע במחלוקת הפוסקים, אבל דרך הג' לפסוק "כפי הרצון" מופרך לכו"ע

הנה ידוע, דכמעט שלא נמצא הלכה אחת בכל מקצועות תורה"ק, שלא תהיה בו מחלוקת הפוסקים דינא. **וכל** מורה הבא לפסוק הלכה בשאלה העומד על הפרק מה שאינו מבואר להדיא בשו"ע, הוא עומד לפני הבעיית כיצד להחליט ולהכריע בין הפוסקים. **ומצאנו** בזה שני אופני גישה, ואלו הם:

מהלך א: לברר ההלכה מן הסוגיא בכוחות עצמיים

אופן א: להתחקות בכוחות עצמיים, על שורש מקור של אותו ההלכה, החל מש"ס וראשונים ועד לגדולי האחרונים, ליכנס בין ההרים הגדולים ולשקול בשכלו ולהחליט עם מי מן הפוסקים הצדק ע"פ קו השכל הישר שע"פ משמעות דקדוק כוונת ולשון הסוגיא, [ע"י רא"ש (כלל ל"א, ס"י ט), נתיבות עולם (נתיב התורה, סוף פט"ו), מהרש"א (סוטה כ"ב, א', ח"א ד"ה ירא), ופת"ש (י"ד ס"י רמ"ב, סק"ח), ע"ש].

וההולך בדרך זה, יש בכוחו לחלוק אף על דברי פוסקים קדומים, [עכ"פ כשהוא שוה בערך הדרגא שלהם, ע"י ש"ך (ח"מ ס"י כ"ה, סק"א) בשם מהר"ם אלשיך (ס"י ל"ט)], כל עוד שהביא את דבריהם בכור הבחינה, והגיע למסקנתו ע"פ ראיות ברורות ומוכיחות שאין הדין כמותן, ע"י רמ"א (ח"מ ס"י כ"ה, ס"ב), וש"ך (שם), ופת"ש (שם סק"ח). **אבל** עכ"ז א"י לחלוק לקולא בדבר שהחמירו בו הפוסקים שנתשפטו בישראל, ורמ"א (שם, ס"א)]. **ובן** אינו יכול לחלוק מסברא בעלמא על הקדמונים, [רשב"א (ח"ב, ס"י שכ"ב), ותה"ד (פסקים וכתבים, ס"י רמ"א), פרמ"א (ח"א, סוס"י ק"י), ברכ"י (ח"מ ס"י כ"ה, אות ב'), הובא בפת"ש (שם, סק"ג)]. **כי** זאת התורה לא פסקה מזמן נתינתה, וגם כהיום יש רשות לכל צורב ליכנס לעומקה ולחוות דיעה מכרעת להלכה.

[עיי] שו"ת ד"ח (אה"ע ח"ב, סי' ק"א) איך שמוכיח לרב אחד, שלא יקיל בגיטין מחמת להיטתו אחר השכר, עיי"ש. **וכעין** זה, מתריע בשו"ת שו"מ (תלתיא ח"א, סי' ר"א) על מסדרי גיטין, שמחמת תאוות ממון התעלמו מפסלנות, [הובא בפתחה (ענף ו, אות ט"ו. וענף י, אות י"ט)] עיי"ש. **ועיי** בשו"ת אמרי דוד (פעדער, אה"ע סוס"י ל"ג) [היה גאון עצום, ויש לו הסכמות נלהבות מהגאווה"ק בעל ד"ח, מנחת חינוך, בית יצחק, רש"ק, ועוד], שכתב בזה"ל בדוריניו צריך לזוהר, מאותן שדנין בשביל כבוד, ואהבה ושנאה, וממון המגיע להם... והשי"ת ישיב שופטנו כבתחלה, עכ"ל. **וזוהו** אישור מלא שבאותה תקופה [לפני ק"ג שנה] כבר התחיל ההתדרדרות והירידה בענין זה לאט לאט.

וידועים דברי הגה"ק בעל דברי חיים איך שמתאונן בספרו הק' (עדה"ת, השמטות לפרשת ויקהל), שרוב הרבנים הם מן הערב רב, [מה שמקור דברים הללו הוא בזה"ק (נשא רע"מ קכ"ה, ב) שבדורות האחרונים יהיו ראשי העם מן הערב רב, והם יחיו ברחבות ובעשירות והעם יסבלו מהם קשות עיי"ש]. **וביותר** הבחין בזה הגה"ק בעל דברי יואל זצ"ל, אצל הרבנים שבדור האחרון שנולדו לאחר מלחמת העולם השנייה, שנתדרר אצלם המצב בכפל כפלים. **לכך** החליטו הד"ח והד"י, שדרך בידור הלכה של אופן הא' כבר פסקה מאתנו, כי שכלינו כבר מהולה עם המון רצונות ונגיעות מוקדמים, המפסידים והמקלקלים את נקיית כח הכרעת המשקל בהלכה. **והגבילו** את כח הכרעת המורים לאופן השני שע"פ כללי הוראה דוקא, המגביל את כח הכרעת המורה באופן שאין ביכלתו להכריע מדעת עצמו מאומה, וככה יוכל לילך לבטח דרכו מבלי להכשל, על אף כל רצונותיו ונגיעותיו הצדדיים.

לפסוק "כפי הרצון" הוא עשיית ליצנות מכה"ת כולה

אמנם, מה שנתייצר בימינו אלה דרך הוראה חדשה, שהתחילה מקודם אצל בורים ופוקרים "ראביי"ם" חפשיים למחצה ולשליש ולרביעי, ואצל ה"ראבאנטישקעס" מה"ראבאנאט" של מדינת הציונים, ומשם חדרה למחנניו לאחרונה לאט לאט יותר ויותר, וכדלקמן (ענף ז). **הוא** מה שנתארנה כ"אופן שלישי", והיינו: שאינם "מבררים" את ההלכה, לא מסוגיית הש"ס, ולא ע"פ כללי הוראה, רק "בוררים" בין השיטות כבורר קש מתוך התבן... כלומר שפשוט מחפשים בין הפוסקים עד שמוצאים שיטה המתאים כפי שאיפתם ורצונם, [מה שע"פ רוב הוא ל"היתר" ו"להקל"]. ו"נוקטים" כוותיהם אפילו אם הם מועטים נגד רבים, ואפילו אם הוא להקל בשאלת ערוה חמורה מדאורייתא וכדומה, בלי שום מהלך המחזיק מעמד ע"פ "כללי הוראה" כלל. **אלא** דהחלטה לפסוק כאותה דיעה, הוא בנוי ומשוכלל רק על טהרת ה"רצון" גרידא: ע"פ מה שהם "רוצים להקל"...

אצל דמהלך קלוקל הזה, אינה מחזקת מעמד ע"פ תורה כלל, דכבר חרץ רבינו הרמ"א (חוי"מ סי' כ"ה, ס"ב)

השיטות בכוחות עצמיים, הרי משמש בעבודתו העדין הזה כ"דיין" בים אדם לחבירו, שאסור להיות לו שום נטיה כ"ש לצד אחד מן הצדדים, והוא דומה בעבודתו לכף מאזנים עדין, מה שכל שמץ אבק הנדבק עליה יש בכוחה לייצר עיוות בהמשקל.

ובעיקר צריך המורה להזהר, שדעתו תהיה נקי מכל שמץ אבק של "נגיעות" ו"רצונות" מוקדמים, כלומר שלא יהיה לו שום חילוק ונפק"מ איך שתצא מסקנת ההלכה לבסוף, לקולא או לחומרא, ואצ"ל שלא יהא לו שאיפה ורצון להגיע לצד אחד מן הצדדים, והיינו שצריך לעשות עצמו ככלי המוכן לקבל ולהתלמד מן התורה, שהיא תלמד אותו מהו מסקנת ההלכה בשאלה זו, ורק אז יוכל לילך לבטח דרכו לברר ולהכריע במישרים דבר ה' זו הלכה. **לא** כן, כשיש לו נטיה ושאיפה מוקדמת לאחד מן הצדדים, אז לא ייתכן בשו"א שלא יפול ברשת "רצונותיו", ושלא ימעדו קרסוליו לילך שולל בייצור סברות דקות ועדינים להטותו מקו האמת, ונמצא דתחת שהוא "יתלמד" מן התורה לידע מה שדעתה בהנידון, יהיה להיפך, שהוא ינסה "ללמד להתורה" איך שתצא מסקנת ההלכה לפי המתאים לשאיפתו המוקדם, ובודאי שיעוות את הדין.

וזוהו לשון האוחז"ק (שופטים, ד"ה ושפטו את העם): כאן העיר הערה גדולה לחפץ לשפוט בצדק, והוא, כי כשירצה לעמוד על משפט האנשים... יהיה בסדר זה, שיעביר מבין עיניו שני הנושאים, ולא ילביש משא ומתן ההלכות שיעשה... לומר שכפי זה יתחייב פלוני, וכפי זה יהיה להיפך. **אלא** יעשה עיונו וצדדי ההלכה כאילו אין אדם שצריך להוראה זו עתה, אלא לעמוד על הדין לדעת הלכות התורה, ואחר שיעמוד עליו בדרך זה, מה שיעלה במצודתו, דיין בו... והוא אומרו ושפטו את העם "משפט צדק", פירוש כבר הוא משפט בפני עצמו, זה יהיה צדק. **אבל** זולת זה, כשיעריך בדעתו בעת שמזקק ומצרף הדין לבעלי דינים, עכ"פ יהיה אחד יותר מתקרבת דעתו אליו, ולא יצא המשפט צדק, ובפרט במשפטים שתלויים בשיקול הדעת, ובהטיה מועטת בנקל יטה דעתו, עכ"ל"ק.

והיות שדבר זה, שיהיה להמורה שכל וך וישר בלי שום נטיה כלשהו לשום צד, לא ייתכן בשו"א רק כשהוא אינו "נצרך" לא לממון ולא לכבוד, כי שני דברים אלו הם אבות הניזוקין המוליקים את האדם שולל, והמונעים אותו מלשפוט בצדק וכידוע. **וכיון** שהד"ח הבחין בימיו איך שכבר התחיל ירידת הדורות, ע"י שהמורים נעשו ל"נצרכים" גדולים בכפילא: לכבוד ולממון, ל"כבוד": להתפרסם כ"פוסק" גדול מי שרבים פונים אליו בשאלותיהם, זאת אומרת: כממציא התיירים לכל איסורים... ול"ממון": לדירות נאות ומרווחים להם ולבניהם אחריהם, [ראה ב"לקט מרבתינו" (אותיות ט"ו וי"ז)]. **שונה** מן הרבנים שבדורות הקודמים שהיו שקועים בלימוד התורה ועבודת השם ביראת השם החופף עליהם כל היום, וחיו חיי צער ועוני ומאסו בתענוגי עוה"ז והבליו, והסתפקו במועט ממש.

כבש שום אדם לחלוק עליהם. וממילא, אם מבחינים בפוסק שנקט באיזה דין לקולא שונה מקודמיו שפסקו לחומרא, מבלי להביאם ולהזכירם, או אפילו אם אכן מביאם, אלא שחולק עליהם מכח "סברא" בעלמא, מבלי להפריכם עם ראיות ברורות ומוכיחות מסוגיית הש"ס. **בודאי** דבכה"ג, אין כח ורשות למישהו להסתמך עליו, רק משום שהוא שואף להגיע למסקנתו דלקולא, ואפילו כשהוא מתלמידו וממערציו או מצאצאיו של אותו הפוסק, ג"כ אין לו רשות לעשות כן, וזולת כשקבל עליו כל פסקיו ואף חומרותיו, ע"י חזו"א (יר"ד סי' ק"ג, אות א'). **ואין** שום נפק"מ לענין זה, אם אותו הפוסק הוא מן הצועדים ע"פ דרך אופן הא' או אופן הב', דהרי גם הצועדים באופן הא' אינם "חולקים" ח"ו על "כללי ההוראה" שבשו"ע, אלא שרוצים לילך בדרך יסודי ועמוקה יותר, והבן.

דהעושה כן, הרי נפל שוב בדרך הקלוקל של אופן השלישי ד"ברירה" המופרך לכו"ע, שאין לה שום הצדקה ויסוד כלל בתוה"ק והוא עקירת כה"ת, וז"פ. **ומעולם** ל"ה נמצא מהלך זה אצל היראים ולא שערום אבותינו, רק אצל הפוקרים החל מן המשכילים והרפורמים ועד עוקרי הדת שבימינו, שתוך כדי רדיפתם לפרוק עול התורה, ולהגיע לכל התאוות ע"פ היתירים וקולות. **על** כן, מרדו בהשתלטותה והגבלותיה תוך כדי להרוס כל החומות שבדרכי ההוראה, ומאסו בשני הדרכים הנ"ל, ובחרו להם בדרך קלוקל השלישי הזה, לברור המקילים מבין הפוסקים, ולהחליט כמותם מבלי להפלות אם זה מוצדק ע"פ "כללי ההוראה" או לא.

ענף ד

חמשה "מבחינים" מובהקים, איך להכיר על ידם בין פוסקים החולכים ע"ד תורה, ולבין פוקרים ומסלפים

ומעתה, אחרי שהעמדנו וביררנו "כללי ההכרעה" שע"פ דרך התוה"ק, הרי נקל מאוד להרוצה לעמוד על מהותם של המורים, איך להכיר המסלפים ולהצביע עליהם. **וזהו** בכמה דרכים, ואלו הם:

מבחן הא': המכריע בין הפוסקים בניגוד ל"כללי הוראה"

הראשון: מורה המכריע להקל בניגוד ל"כללי ההוראה", כלומר שמכריע בין הפוסקים בניגוד הכלליים שיש לנו בזה, למשל שמכריע להקל באיסור דאורייתא ע"פ דעת מיעוט הפוסקים וכדומה. **וזהו** דבר שכיח בהתשובות של ה"ראבאנטישקעס" מה"ראבאנאט" של הציונים, וכן בהספרים שנתחברו לאחרונה בדיני כפיית גט, וכמובן שעושים כן תמיד רק לקולא ואף פעם לא לחומרא...], המהוים כפירה בתורת מרע"ה, ומשם חדרה דרך קלוקל הזה להתשובות של מחברי זמנינו אף שמתוך מחנינו, שנמצאים שם פוסקים בניגוד הגמור לכללי ההוראה, ובודאי שדבריהם מופרכים, ואסור לסמוך עליהם.

שההולך בדרך לא דרך הזה, הוא דיין שקר הדין "דין שקר", וז"ל: ולא יאמר אדם "אפסוק כמו שארצה" בדבר שיש בו מחלוקת, ואם עושה כן הרי זה "דין שקר", עכ"ל. **ועל** ההולכים בדרך עקלתון הזה, כבר ניבא עליהם אליהו הנביא זל"ט באליהו רבה (פ"ו) בזה"ל: ואומר לו, אף על פי שאתה אומר כהלכה, ואני איני אומר כהלכה, יעברו דבריך ויתקיימו דברי, ואפילו כל העולם כולו יחרב, וכן בדורות האחרונים... עכ"ל.

וגם זה מובן ואצ"ל, שההולכים על דרך עקלתון הזה, ממאנים בכל התוקף מלהסביר בע"פ או מלכתוב "בירור הלכה" לאישור פסק דינם, כי פשוט אין ביכולתם לעשות כן, כי אין להם "מה לברר". **דמה** יכתוב הפוקר הזה, מצאתי מיגל ויש לי רצון חזק לפסוק כמותו... הלא יצחק לעומתו, שאין בכוחו לעשות כן ע"פ רצונו לבד, רק אם "יברר" שהדין כאותו פוסק באחד משני אופנים הנ"ל, או ע"פ בירור מסוגיית הש"ס, או ע"פ דרך "כללי הכרעה" בין הפוסקים. **והיינו** טעמא, שהפוקרים הללו נקטו להם דרך "לסתום" את פסקי דינם, ושלא לבססה עם נימוקים, רק להחליט בנוסח "גזירה": שכך הדין, תוך כדי העמדת פני "מומחים" ו"ידענים", כאילו שיש בהם כוחא דהיתרא מבלי להצריך בירור, בו בזמן שמתחת פני "מומחיות" זו מסתתרים ה"קלות" וה"פחדנות" [שאין להם "מה" להשיב] כאחד, ותל"מ.

גם התופסים במהלך א' מודים בתוקף "כללי הוראה"

ובכדי להשתמר מטשטוש הגבולים, מה שהרגשנו אצל כמה בני"א, שחושבים כאילו שהנוקטים במהלך א' הנ"ל (אות א'), וס"ל שגם בימינו יש בכוחנו לברר ההלכה בכוחות עצמיים, אכן יש ביכולתם לילך באופן הג' לפסוק כרצונם. **לכן** עלינו לעמוד על המשמר ולהבהיר בברירות שזהו טעות עצום, דהפרכת דרך קלוקל השלישי, שמקורה בפריקת עול מוחלט, אין לה שום נגיעה ושייכות כלשהו להחילוקי דעות הנ"ל (בין הד"ח והד"י ולהממאנים בדבריהם), דהכל מודים בדרך זה היא מנוגדת לכה"ת כולה לכו"ע.

דהרי כל החילוקי דעות שביניהם, הוא רק אם להכריע בין הפוסקים ע"פ אופן הב', דהיינו ע"פ "כללי ההוראה", או ע"פ אופן הא', דהיינו במיירו ומיצי הדין בשורשה מסוגיית הש"ס בכוחות עצמיים, אמנם גם הנוקטים כאופן זה הא', לא אמרו רק שגם כהיום יכולים לברר ההלכה בכוחות עצמיים מסוגיית הגמרא, וממילא אפשר גם כהיום לחלוק על פוסקים קודמים. **אולם** זהו רק כשמוכיח כן ע"פ ראיות ברורות ומוכיחות, אבל לא עלתה על דעתם [וגם אין ביכולתם] לחלוק ח"ו על "כללי ההוראה" מה שהעמידו לנו גדולי הפוסקים, אלא דס"ל דאינם מוכרחים לנחות לזה בעוד שהולכים ע"ד אופן הא'.

אמנם, גם לדעת ההולכים באופן הא', פשוט וברור ד"כללי ההוראה" מגדולי הפוסקים אכתי קאי וקיימו, ואין

[א"ה:] משום "והייתם נקיים" עלינו להבהיר, דהגם שכל נפש יפה סולד מלעיין בדבריהם. ופשוט שאין לסמוך עליהם בשום דבר, ע"י ילקוט מכתבים ממרן הגרי"ז (סי' פ"ח) מה שכתב עליהם, וז"ל: **שרוצים** על ידי זה להשתלט על התורה, ולתקן בה להתאימה לרוח הזמן המדינה והדימוקרטיה, להוסיף ולגרוע בה כחפצם... להשיג על ידי זה כמה דרישות ממה שדורשים (הממשלה הציונית) מה"רבנות" בענין הדת "ובפרט בעניני אישות". וכל אלו דברים גלויים הם בפה, לכל מי שיש לו עינים לראות, ורוצה לראות, וד"ל.. (וממשיך):

המגמה והמטרה ברורה כמו שכתבתי למעלה, ואם יש מהם שמכחישים דבר זה, הנה אחת משתי אלה: או שכוונתו בזה להטעות את הרחוקים... או שמטעה גם את עצמו. ואולי יש מהם, שמוכרחים להטעות את עצמם.. דהכל כשר וישר.. ועכ"פ שאינם מתנגדים לו באופן נמרץ, שח"ו סכנה צפויה ממנו בהוה או "בעתיד" לקיומה של התורה והיהדות... ויגולגל חובה גדולה על ידם, להיות כמחטיאי הרבים ח"ו, ויהיה זה מעות שלא יוכל לתקן בשו"א.., כי הם עושים מעשיהם בחושך וערמומית. וסוף כל סוף, הכל מופנה להשגת מטרתם, "להשתלט על התורה לעשות בה כחפצם", עכ"ל.

וכן כתב גם בשו"ת דברי יואל (סו"י קי"ח), [לענין השאלה אם הנשים שבאו ממחנות הגרמנים, יש להם דין שבויה האסור לכהן, לאחר אריכות גדול מסיים בזה"ל: **ומובן**, שמה שכתבתי לעיל לשאול את חכמי ירושלים, אין כוונתי ח"ו לשאול לאותן שיש להם אפילו קצת נטיה למלכות המינות רח"ל, שזה מסמא את העינים שלא להכיר את האמת בשום ענין שבעולם, עכ"ל.ק. **ומי** יגלה עפר מעיניהם של הגאווה"ק הללו, איך שנתקיימו דבריהם: שה"ראבאנאט" אכן "השתלטו עצמם על התורה" במלא מובן המלה: לנטותה ולהתאימה לדרישת הממשלה הציונית לחיים נוחים, וכדלקמן. **מ"מ**, נאלצנו להסתכל בדבריהם, בכדי לקיים את ה"ודע מה שתשיב", כי לדאבוני הרגשנו, שה"מקור" לכל הקולות שהתחמקו אצל המורים ממחנינו נשאבו משם, ה"י וד"ב].

כהודאה דמיא", וח"ו לסמוך על הוראתו לקולא. **דהרי** מהלך זה, שלא להגיב על ד"ת, לא נשמע מעולם מימות נתינת תוה"ק מסיני, דהלא חזינן שכל הפוסקים אף אם כגודל ארזים גובהם, ישבו וטרחו שעות ע"ג שעות לכתוב "בירור" להוכחת צדקת פסק דינם בנימוקים וראיות. **הרי** שהבינו, שחובה מוטל עליהם להצדיק את פסקם בביסוס נימוקים ומקורות, דבל"ו אם רואין שום פירכא כלשהו לפסקם, אז דבריהם בטלים ומובטלים.

ונחוי להדגיש, דמה שה"ראבאנטשיקעס" אכן נותנים "נימוקים" בתוך פסקי דין רבניים שלהם, ז"א רק אחיות עינים, כי המעקב אחריהם מתברר לו, שמכריעים לקולא בניגוד ל"כללי הוראה" וכנ"ל (מבחן הא), וגם משתמשים עם "סברות" המופרכות מדברי כל הפוסקים, וכדלקמן (מבחן ג). **וברגע** שמישהו בא ומוכיח להם הפרכת דבריהם מטעמים אלו, שוב נעשים כאלמים שאינם יכולים לפתוח את פיהם כלל בד"ת, ואוחזים בפלך ה"שתיקה" (כמבחן הב' דנן), כי אין להם במה להצדיק עצמם מן ההאשמה החזק והאמיתי הזה, דמה ישיבו, שהם צוחקים מכ"ז, הלא יתגלה קלונס ברבים, שבוטעים בתורת מרע"ה בניגוד להגבלת כח הכרעתם. **[ראה פנקס ב"ד (מסמך 1030)** שהפרכנו "היתר כפיה" שלהם (כ"ח תמו תשס"ט), ולמרות שהבטיחו לענות לאחר חזרתם מן ה"חופש", עדיין אנו יושבים ומצפים לתשובתם עד היום...].

וכבר הבאנו כ"פ הדברים הברורים מש"כ בשו"ת משפטים ישרים (ח"א, סי' רפ"ד) בזה"ל: **דיין שמקשין על דבריו** מדברי פוסקים, ואינו חושש להקושיא, רק שאומר: **כך נראה לי**, הרי זה "דיין שקר", ודבריו אינם מעלין ולא מורידין, ובסוד הדיינים לא יבא, וכמאן דליתיה דמי, ויתקיים הדין ביושבים לפני ה' ומודים על האמת, עכ"ל. [וראה בפתחה (ענף י"ב) שהבאנו מהמון מקורות מהפוסקים, שהמורה מחויב להוכיח צדקת מעמדו, ובפרט כשמקיל, וכש"כ כשתובעים זאת ממנו, ואם ממאן מלעשות כן, אסור בהחלט לסמוך על דבריו, עיי"ש].

מבחן הג': המשתמש עם סברות ילדותיים, וג"ו רק להקל

השלישי: מורים המחליטים להקל, תוך כדי לחלוק על דברי פוסקים קדומים, והם מגיעים לידי כך ע"י שמשתמשים עם "סברות" פשוטים העולים על דעת כל נער קטן ובר בי רב דחד יומא, באופן שא"א לחשוב ש"סברות" הללו לא עלתה על דעתם של הפוסקים הקודמים. **אדרבה**, כל למדן מבין, דמדלא השתמשו הקודמים עם "סברות" פשוטים אלו, מה שבודאי א"א לומר דזהו משום שלא עלתה זאת על דעתם, א"כ אדרבה, הרי זה גופא מה שלא השתמשו עם סברות פשוטים אלו שבודאי עלתה זאת על דעתם, מהוה הראיה היותר ברורה: שדחו אותן, וממילא אין לבנות על סברא זו ואינה משנה להלכה כלום. **וכבר** הבאנו לעיל (ענף ג', ד"ה אופן הא') מדברי הרשב"א, תה"ד, ופרמ"א, דאין בכוחנו לחלוק

מבחן הב': הממאן מליתן נימוקים ומקורות לפסק דינו

השני: אותן המורים בימינו, הנתנים "פסקים" בכתב או בע"פ, ואח"כ כשבאים אחרים ומוכיחין להם בראיות ברורות ומוכחות, שאותו ה"פסק" מופרך כי אינו מחזיק מעמד לאמיתה של תורה. **אם** תגובתו הבלעדית של אותו ה"פוסק", הוא "התעלמות" ו"שתיקה" מוחלטת ותל"מ... אז צריכין לדעת בבירור, דעצם "שתיקתו" משמשת כ"הודאה" היותר ברורה המעיד עליו יותר ממאה עדים: שהוא מכיר היטב שדבריו מופרכין, ושאיין לו במה להצטדק עצמו.

ומעתה הרי הודאתו המפורש בטעותו ובדיחוי דבריו, כבר מיותר לגמרי, דהרי כללא הוא: ד"שתיקה

בין לטובת צד הבעל ובין לטובת צד האשה, דפעים יצא המסקנא לדינא לטובת צד זה, ופעם לטובת צד זו, הכל כפי היוצא מסוגיית הגמרא והכרעת הפוסקים, וכמובן.

אבל כשמבחינים בספר, שכל מסקנותיו להלכה מסתיימים תמיד לטובת צד האשה, זהו אות מובהק שהוא נוכל ומסלף דברי א"ח, ואין לו דעת תורה כלל, רק דעתו משועבד להרגשים שלו, או לנגיעות שלו, ואינו משועבד לדעת תורה"ק כלל, והחלטותיו אינם מבוססים על דעת תורה אמיתי. **דהרי** אינו מוכן להטות את דעתו לגזירת התורה, אלא שהוא משועבד ל"רצונותיו" ו"הגרשותיו", ורוצה להטות את התורה לדעתו... דאל"כ איך לא ימלט שלפעמים יצא הדין לטובת הבעל, האם חושב באמת שזהו דין תורה"ק: להגביר בכ"פ את צד האשה..

וגם דבר זה, רואין בעיקר בספרי הפסקי דינים של הרמב"ם והרמב"ם הציונים, דרוב רובם של מסקנותיהם הוא תמיד לטובת האשה. **זולת** במקומות נדירים מאד, בכדי להשוות קצת את המשקל בקורטוב, שיהיה להם פני "מבררים" ולא "בוררים", שלא יתבלט כ"כ החד צדדית שלהם, הם מסיקים הדין לטובת הבעל. **וגם** זאת, רק דוקא בנידונים נדירים שאינם נוגעים לחיי היום יומיים, דבזה אינם יכולים לנקוט בשו"א כצד הבעל, דהר"ז ירס את כל סדר החיים שלהם, וכאילו שנימוק זה מועיל לשנות את תורה"ק, להתאימה ולנטותה למהלך החיים שלהם, במקום שצריכין להתאים מהלך החיים להתורה"ק, בכה"ג לא ימצא אצלם מסקנת הדין לטובתו כלל.

מבחן ההי: פוסק המחמיר בחדר"ג ומיקל בנט מעושה

החמישי: כשרואין אצל מורה, שבכל שאלה על היתר חדר"ג, הוא מפריו על המדה להחמיר בה עד קצה האחרון. **ולאידך** גיסא: בכל שאלה בדיני גט "מעושה" ו"מוטעה", הוא מרחיק לילך לקולא עד קצה האחרון, ואין לו שום בעיא להסתמך על סברות רעועות שדופות קדים בניגוד ל"כללי הפוסקים". **תדע** נאמנה שזהו אות מובהק עליו, שהוא לקוי בדיעות כוזבות, או בנגיעות דממונא, לצדד לזכותם של הנשים, וצריך לברוח ממנו כהבורח מהארי והאש ולהתרחק מעליו כמטחוי קשת, ולא תאבה ולא תשמע אליו, כי הוא מוכן להזיק ולהרוס בהתרת א"א לעלמא אם ככה יצא לטובתו.

דהרי איפכא מזה שמעינן מגדולי הפוסקים: דבכל שאלה בהתרת חדר"ג אוליגן לקולא, עי' מהרש"ם (י"ד, סי' ק"מ. ואה"ע, סי' ק"ב), טו"ז (אה"ע סי' ק"ט, סק"ב וי"ד), ב"ש (סי' א', סק"ב), רעק"א (תניינא, סי' פ"ב), חת"ם (אה"ע ח"א, סי' ג' וד. וח"ב, סי' א'), ד"ח (נספות, סי' כ"ט), תוע"ר (אה"ע, סי' ג'), משיב דבר (ח"ד, סי' ה'), קול אריה (סי' פ"ה), זית רענן (ח"ב, אה"ע סוסי" כ"ז), עין יצחק (אה"ע ח"א, סי' ד', אותיות ט' וי'), מהרש"ם (ח"א, סי' כ"א), שארית ישראל (אה"ע, סוסי" י"ב), בית אב"י (ח"ב, סי' ק"ב), עיי"ש. **ולעומת** זה, הרי בכל שאלה בנוגע להיתר כפיה והטעיה, כיון

על הקודמים מ"סברא" בעלמא, ונמצא דהמשתמשים עם סברות הנדחין מדברי הראשונים, עושים בזה בניגוד הגמור ל"כללי הוראה", וח"ו לסמוך על דבריהם להקל.

ובעיקר נפגשים עם סברות כאלו, בפסקי דין של הרמב"ם והרמב"ם הציונים שנמכרו לעקר המדינה הציונית, דבהיותם תחת לחץ להמציא קולות, ובפרט בדיני גיטין וכנ"ל (ענף א'), דהרי במקצוע זה הם משמשים גם להחפשיים, שע"פ חוקם יש להם הכח לקבוע בזה. **ונקל** לצייר לעצמינו, איך שיכולים "לפסוק" להחפשיים: שא"א לכופ את הבעל על מתן גט, רק משום שאשתו נתנה עיניה באחר... דבר שמתרחש אצלם מעשים בכל יום, ואם סיבה זו לא יצדיק הכרחת מתן גט על הבעל, הר"ז ייחשב בעיניהם כשטות ואכזריות הפוגע בכל מהלך דרכי החיים שלהם... **ודין** גרמא, שהקורא יתקל שם עם ייצור סברות כריסיים וילדותיים, שממש מביאים כ"פ לידי גיחוך. **וזוהו** הפתרון על התמיה, דאיך נעשו הם יותר גאוניים למדנים וישרנים, מכל רבותינו גדולי הפוסקים שבעבר כהנדוב"י רעק"א והחת"ם אבנ"ז מהר"ש ומהר"ש"ם, שלא יכלו להגיע לאותן ה"קולות" מה שייצרו הם, אבל האמת הוא, שהמעקב אחריהם יתוכח, שהגיעו לזה בסברות מגוחכות הנפרכים מאליהן משלילת הזכרתם בדברי הפוסקים, וכנ"ל.

ובאמת, דהפרכת וגיחוך מהלך זה, בולט מדברי עצמם, דהרי המעקב אחר דבריהם יעמוד על מציאות תמוה ומוזר, מה שצריך לעורר את תשומת לבו של כל הולך ישר, להכיר שדבר עקום מאוד מתרחש כאן. **והוא:** שלעולם לא ימצא אצלם ייצור סברות כאלו, רק בהכיוון ד"להקל", אבל אף לא פעם "להחמיר", ואם אכן יש כח בסברות כאלו, איך לא ימלט אף פעם שיבנו עליהם לאסור ולהחמיר... **וזוהו** טענה גדולה שאין עליה שום תשובה והסבר אחר, רק שהם עצמם מכירים בגיחוכה וביטולה של סברות הללו, ושבאמת אין שום יסוד ובסיס לבנות עליהם. **אלא** ד"להקל" הרי מוצאים עצמם כ"אנוסים" להשתמש בהם וכאילו שהיה מועיל לדינא, אבל ל"החמיר" הרי אינם אנוסים לה כלל, וא"כ למה יעשו שטות כזה... וא"כ מהו אמיתת מהותה של "פסק" כזה, אם לא פסק הבנוי ומשוכלל על "טהרת הרצון"...

מבחן הדי: פוסקים שתמיד מסיקים לטובת צד האשה

הרביעי: מורים שרואין אצלם, שבכל תשובותיהם בדיני אישות, הם מגיעים תמיד להמסקנא: שצד האשה גובר על צד האיש, מזה מוכח שאין הוא "פוסק" כלל, רק שסובל מאיזה "חולשה" כלפי נשים והולך שולל אחריהם... **דהרי** מובן, דהצועד בישרות, רוצה להתלמד מן התורה כשמברר הלכה, והוא בודק ומחפש בגניזה, כדי לידע מהו דין השאלה בהנידון, ואין לו ביקוש להגיע דוקא למסקנא ידועה, כלומר "ללמד להתורה" איך שתהיה דעתה... וכנ"ל (ענף ו, ד"ה ובעיקר). **ואצלו,** על כרחך שימצא בדבריו כמה מיני מסקנות,

להעמיד פני תם, כאילו שהוא חושב שאנחנו מאמינים לו שנדמה בעיניו, שכל המון פוסקים ראשונים ואחרונים המנויין שם (פ"א, סי' ז, ענף ב') שהחליטו, דגט מעושה על סמך טענת מאיס עלי פסול ובטל, זהו רק משום שלא עלתה על דעתם הברקת חידוש הגדול של "סברא (עמוקה) [עקומה]" זו...

החדרת קלקולים ד' וה' לתוך מחנינו

ג. ודוגמא מובהקת ל"מבחנים" ד' וה' הנ"ל (ענף ד'): ההפכפכיות להצדיק תמיד צד האשה, ע"י להחמיר בחדר"ג ולהקל בא"א בניגוד לדברי הפוסקים, הוא בעל מחבר מא"צ(צ) [ח"ג, אה"ע סי' ג], שהציג את עצמו כאחד מן סניגורים הכי חזקים של הנשים במחנינו. ואין לו שום בעיני כלל, להחזיק יד הנשים מרשעיות, שהלכו נגד בעליהן בערכאות, לגנוב מהם ממון שאינו מגיע להם ע"פ תורה, להם אין לו אף מלה אחת של מחאה נגדם ח"ו. גם אין לו שום בעיני כלל, במה שלחץ זה מטיל הפסול ד"מעושה", על כל גט מה שיתן הבעל אח"כ בעקיבה, דזה אינו שום חשש בעיניו, ואינו מעיק לו כלל.

והדאגה היחיד מה שמקרסם במוחו ואינו נותן לו מנוחה, הוא, שלא להתיר ח"ו להבעל לישא אחרת בכה"ג, דהרי יש חדר"ג שלא לישא שתי נשים, והוא מאיים (שם) ע"ז מאד. ומה שכל הפוסקים מתירין חדר"ג בכה"ג בשיפוי, ויכמציין לקמן (אות ד, מד"ה מהר"ם) יותר מארבעים פוסקים מובהקים המתירין בכה"ג, מבלי שום חולק כלל, ואף לא יחידאה ממש. זה אינו נחשב בעיניו כשמץ סתירה לדבריו, דהלא מה יוכל לעשות, אם הוא ירא וחרד יותר מהם... וזהו דוגמא מובהקת מצביעות והריסת הדת במלא מובן המלה...].

ד. אבל "הדוגמא" המזעזעת המובהקת, הממחיש באופן בולט הפכפכנות הזה, הוא העובדא דנ"ד: **שהבעל** דלאחר אמירת כל הביטולים, טרם שמסר את הגט ליד האשה, הפנה אל המסדר ואמר לו בביררות, שנותן את הגט רק בהמובן שתקיים מש"כ בתוך ה"הסכסם": ושלא תלך נגדו בערכאות. ולאחר הגט אכן הלכה בערכאות, והבעל הלך אל מסדר הגט לערער ולהתלונן ע"ז. **המסדר** כתב להאשה, שלא נישאה עדיין, שבמה שהלכה בערכאות, הפירה גילוי דעת מפורש שעשה הבעל טרם נתינת הגט לאחר הביטולים, וזוה חמור הרבה מנידון ה"גט מווינא", דהמקילים סמכו בעיקר על ביטול המודעות שלאחר הגי"ד, משא"כ בני"ד. וכיון שזה מטיל פסלנות על הגט, ע"כ צריכה גט שני [לאחר שתצא מעש"ג].

בינתים נשא הבעל אשה אחרת, והאשה שי"ל "דוד עשיר", הלכה לר"י מאנדל מק"י שיכשיר לה את הגט, ובחנם...? בעוד שהיא ממשכת בערכאות נגד הבעל! והוא, במקום שיצא נגדה בחרב ובחנית, על עצם הדבר שהולכת בעש"ג שהוא חטא בל יכופר כשלצמה, [אבל ד"ז לא עלתה על דעתו לעשות, דהרי אינו "גאט'ס פאליציי" וכרגיל על

שנוגע להתרת אשת איש ערוה חמורה מדאורייתא, אזלינן לחומרא בכל ספק, וכמפורסם בכל הפוסקים, [ראה בספרינו משפט הכפיה (פ"א, סי' ז, ענף ב)]. ומי שהולך וצועד להיפך מזה, הדבר ברור שהוא פוקד הלוקי בדעות כוזבות, והוא מוכן להתיר כל עריות שבתורה, ואסור לסמוך עליו.

ענף ה

החדרת כל מהלכים המופרכים לתוך מחנינו הוא מציאות עגום המטפח על פנינו בעובדות גלויות שא"א להכחישם

ומעתה כשבר יש לנו "קנה המדה" איך להכיר בין תכלת ולקלא אילן, כלומר בין מורים ההולכים בדרך התורה המסורה לנו מרבתינו פוסקי הדורות, ולבין מורים מתחדשים מהרסים ומסלפים מתירי איסורים, נפן להתבונן מהו המצב במחנינו. הנה, אם לא נשלה עצמינו בתנחומין של הבל, נראה דהמצב איום ונורא, וכל חמשה מבחינים שנמנו לעיל (ענף ד) המוכיחים על סילוף מדרך התורה, החדירו והגיעו לדאבונינו לאחרונה גם אצל פוסקי מחנינו. ונביא כאן דוגמאות אחדים מיני הרבה הממחישים זאת בביררות, ואלו הם:

החדרת קלקולים א' וב' לתוך מחנינו

א. דוגמא מובהקת מ"מבחנים" א' וב' הנ"ל (ענף ד'): להורות פסקים בניגוד ל"כללי הוראה", ולמאן מליתי "נימוקים ומקורות" לדבריהם, או "לשתוק" מלהשיב בד"ת. זהו מציאות עלוב המטפח על פנינו יום יום, אנו חיים בתקופה חדשה, שכבר נעקר ה"מנהג" הישן שמימי קדם, שפוסק צריך לברר את דבריו בראיות וע"פ כללי הפוסקים. ואין אנו צריכים להרחיק ללכת לדוגמאות אחרים, וכגון: ראה: קונטרס תקנתא מקלקלתא (פנקס ב"ד, מסמך 5006), וכן בעובדא דלקמן (אות ה') ששלחנו מכתב בירור הלכה לרבנים, להוכיח להם איך שדרכס להחזיק ביד אשה ההולכת בערכאות מנוגד ממש לכה"ת כולה, והתעלמו מדברינו והמשיכו בדרכם. דכן הוא המציאות בפרשת ב'ה"ב, שמתעלמים מלהשיב על ערעורים חזקים בד"ת שפרסמנו בקונטרס (פנקס ב"ד, מסמך 1060), המוכיח בביררות גמור פסלנות הגט, ועכ"ז השיאו את האשת איש בפומבי, וד"ב.

החדרת קלקול הג' לתוך מחנינו

ב. ודוגמא מובהקת מ"מבחן" הג' הנ"ל (ענף ד'): להשתמש ב"סברות" ילדותיים להתיר איסורים מתוך דוחק תאות הממון, מה שהתחמקה לתוך מחנינו, יכול לשמש ה"סברא" החזקה כברזל, מה שחידש הר"י קויפמאן בפרשת ב'ה"ב בה"בירור" מה שכתב לנו בני"ד, [שהבאונה בהקדמה לספרינו משפט הכפיה (אות ד)]. והוא: דלמען ה"שלום" שהוא מדה טובה וגדולה וחשובה מאד, ראוי לכופ את הבעל על מתן גט כשאשתו רוצית בכך, כדי להפסיק התקוטטותם זה עם זה, דהרי "מחלוקת" הוא מדה גרועה ושנואה מאד... וכנראה, שרוצה

לשונם של רבני זמנינו, היפך דע"ת הברור, שאכן מוטל רבוא ריבואות כריתות ברית של חובת ה"ערבות" על כ"א מישראל ואף על אדם פשוט, וכמבואר בגמרא (סוטה ל"ז, ע"ב) ובתוס' (שם, ד"ה אמר), וכש"כ על רבנינו. רק עשה להיפך הגמור מזה, לאיים על הבעל: שאם לא יחזור מערעורו, ויאשר שמסכים שהגט יחול על אף שהלכה בערכאות, אז יחייבוהו לגרש את אשתו השניה, דהלא יש לו שתי נשים. ולא עוד, אלא שגם איים על המסדר: שאם לא יחזור ממכתבו הנ"ל, אז יבזוהו לצאת נגדו להכשיר את הגט שתוכל להנשא בו לכתחלה, והוא קיים את איומו במילואה, והאשה נישאת עם גט הפסול...

[יש] לדעת, דוזה "היכי תמציו" נדיר, דעל אף שהמסדר הגט עצמו פוסל אותה, יבואו אחרים ויחלקו עליו להכשירה... והוא להיפך ממה שטוענים תמיד (כשהמסדר מכשירה): שדעת המסדר גובר... ומזה מתגלה הפרכת מעמדם, שאין להם שום מהלך ומשטר כלל, זולת ה"כלל" היחיד המחזיק מעמד תמיד, והוא: שהאשה צריכה לנצח תמיד, ואם תרצה לילך בעש"ג אין למנוע בעדה, אף אם זהו על החשבון דלהקל גם באיסור א"א, והמקיל בזה גובר תמיד, בין אם הוא המסדר או אחר...]

אצ"ל שכל דבריו ומהלכו, מופרך ומנוגד מכל הצדדים וצידו צדדים מדעת תורה, וכל דבריו שקר ותרמית והריסת כה"ת כולה. וזהו מכח כמה טעמים, [לבד הנידוי שחל על כל המסייע להולך בעש"ג כמ"ש רמ"א (ח"מ סי' כ"ו, ס"א)], ואלו הן: ראשית, מה שאיים על הבעל שיהיה חייב לגרש השניה אם הגט יופסל ע"י הליכתה בעש"ג, דהרי יהיה לו שני נשים, הוא שקר גמור ומוחלט, דהכי בשביל שהיא עברה על ההסכם בשאט נפש, יתחייב הוא לגרש את השניה. אדרבה, ההלכה ברור, דאם היא מקפחתו מזכותיו, אף בלי העברתה על הסכם קדום: שלא תעשה כן, מתירין לו אף לכתחלה לישא אחרת עליה וכמבואר בכלל הפוסקים בלי שום חולק, ואלו הם:

מהר"ם מר"ב [הובא בשו"ת בעלי תוספות (סי' נ"ד), ומהר"ם פדואה (סי' י"ג)], מהר"ק (סוף שורש סי' ג), נודב"י (תניינא, אה"ע סי' ק"ב), תפארת צבי (סי' ל"ז), מהר"ם מינץ (האחרון, סי' כ"ו), רעק"א (תניינא, סי' ס"ה) [הובא בחת"ס (אה"ע ח"א, סי' קנ"ב), ושיבת ציון (סי' פ"ח, ופ"ט)], חת"ס (אה"ע ח"א, סי' א', וק"נ וח"ו, ליקוטים סי' ע'), ע"ש. [ומה שבמא"צ(מ)] שהוא אחד מן המפכפכין להקל באיסור א"א ולהחמיר בדין חדר"ג, שבדרך רדיפתו לסלף דברי א"ח, רוצה להעמיס (בח"ג, אה"ע סי' ג, אות ט"ז) דברי בורות כבוננת החת"ס (ח"א, סי' א') הנ"ל, כאילו שאינו מקיל בחדר"ג. הרי דבריו מופרכין מדבריהם של כל הפוסקים, ה"ה הצור יעקב (רי"ס י"ד), לבו"מ (קמא, אה"ע סי' י', אות ג', ותניינא, אה"ע סי' נ"ב), אפרקסתא דעניא (ח"א, סי' קמ"ז, ד"ה אמנם. וח"ג מכת"י, סו"י רפ"א), ויען אברהם (אה"ע, סי' י"ד), שכולם כתבו להיפך מדבריו כבוננת החת"ס, ואכמ"ל. ונחזור למקום שעמדנו בציון דברי הפוסקים:

ע"י בית אפרים (קמא, אה"ע סי' קט"ו, סוד"ה לכאורה), גליא מסכת (סי' ט"ז), ד"ח (ליקוטים, סי' כ"ג, ונוספות, סי' י"ט), שו"מ (קמא ח"א, סי' ק"א, וקע"ח. וח"ב, סי' קכ"ד), עטרת ישועה (סי' י"ג), מהר"ם שיק (אה"ע, סי' קט"ו), יד יצחק (ח"ג, סי' ח, אות א'), פרי השדה (ח"ב, סי' ס"א), מהרש"ם (ח"ד, סי' קכ"ו. וח"ו, סי' קנ"ט), מהר"ש (ח"א, סי' י'), נטע שורק (אה"ע, סי' כ'), ע"ש. [והסכימו עם הנתע שורק (שם) ג' מגדולי הדור. אבל מחבר דנן במא"צ(מ)] (ח"ג, אה"ע סי' ג', אותיות ה' וח' וי"ג), כסניגורן המובהק של הנשים, אינו יכול לסבול מחמת גודל יראת חטא שלו... את ה"קלות" של הנתע"ש בחדר"ג..., ומרעיש עליו שטעה בדין... ומתמה עליו "מנא ליה הא", וכותב בשקר דקולא זו "לא נמצא בשום אחד מן הפוסקים", וגם ש"הנתע שורק הוא היחידי שכתב היתר כזה, ולא נמצא כן בשום אחד מן הפוסקים", בו בזמן שמצויינים כאן יותר ממ' פוסקים מובהקים שכתבו כן בלי שום חולק כלל...]

וזהו דומיא ממש, למה שהוא מרעיש שם (סי' ב', אות כ"ו) על דברי המהרש"ם (ח"ה, סי' מ"ח, וח"ג, סי' קצ"ג) שמתיר חדר"ג על מסרבת לדין, משום דכיון דעוברת בזה על "חרם הקדמונים" שעל המסרב לדין, א"כ יש לה דין עוברת על הנדר. ומחבר דנן, כסניגורן של נשים מרשעיות, צועק עליו בחוצפה וברמות רוחא "מנא ליה הא", דהעובר על נדר דאחרים הוא בכלל זה, וכאילו שלא יתכן כלל שהמהרש"ם ידע דבר שנעלם ממנו... בו בזמן שמלבד שכל הראשונים כתבו כן בפשיטות על אתר בסוגיית הגמרא (נדרים ט"ו, ע"א), דכן הוא גם בנדר של אחרים ע"ש. הרי הוא גם רשב"א מפורשת (ח"ד, סי' ע"ט) וכדביארנו היטב במק"א ואכמ"ל. ונחזור לציון הפוסקים:

ע"י בת דינא (סי' י"א), ויחי יעקב (אה"ע, סי' ט"ז), יגל יעקב (אה"ע, סי' י"ח), לבו"מ (קמא, אה"ע סי' ט', אות ג'), אבן יקרדא (תניינא, סי' כ"ו), אמרי דוד (סי' כ"ג), אחיעזר (ח"א, סי' י', אות א'), שאילת יצחק (תניינא, סי' קע"ח. ותליתא, סי' קכ"ח), אגר"מ (ו"ד ח"ד, סי' ט"ו, אות ב'), מנח"י (ח"ח, סי' קכ"ט, אות א'), ויען אברהם (קוני עיגונא דגברא, סי' ז'), בית אב"י (ח"ב, סי' קט"ז), גט מעושה (סי' ב', דף כ"ז - כ"ח), ע"ש. הרי לנו, דבו בזמן שיש לנו יותר מארבעים פוסקים מובהקים שכל ב"י נשען עליהם, שכתבו בכריתות, דאם היא מקפחתו מזכותיו, אז מתירין לו לישא אחרת, ולדעת הרבה מהם אף לא בעינן לזה "היתר מאה רבנים" וסגי ב"היתר ב"י" לבד, בא בעל מא"צ(מ) ומרהיב לנסות להכחיש השמש בצהרים, והולך ומצעק בשקר: שלא נמצא כן בשום פוסק...

שנית, דעצם הדבר מה שרצה הרי"מ להכשיר את הגט למפרע ע"י חזרת הבעל מערעורו, הוא טעות עצום ויסודי, מה שאינו מחזיק מעמד כלל ואף גם לא ע"פ שיטה יחידאה, וכמבואר בפנים (סי' ח, ענף ג'). שלישיית, דאף אם נניח לו כטעותו: דיתכן להכשיר את הגט למפרע [מה שז"א], הרי עצם ה"איוס" על הבעל שיסכים להכשיר את הגט על אף היותה בערכאות נגדו, מכח השקר: דאל"כ אז יצטרך לגרש את

השתלטותם... ואם בכדי להגיע לזה נצרך לעזור לה להמשיך ב"עש"ג" עושיין כן, ואם נצרך שיחמירו בחדר"ג ויקילו בא"א היפך כה"ת, ולסדר לכתחלה גט פסול, אין שום מעצור בדבר...

בקיצור, רבנים ממחנינו הגיעו לדרגה מה שלא היו חולמים עליה כלל לפני שנים ספורות, שתוכל להתרחש, הם לקויים עם כל חמשה הסימנים המנויין לעיל (ענף ד') המראים על סילוף דעת תוה"ק, הם לקחו את התוה"ק והפכה בידיהם כחומר ביד היוצר לעשותה לשעשוע משחקים כפי רצונם בלי שיהיו מוגבלים ע"פ "כללי ההוראה", דבר של"ה נמצא בעבר רק אצל מורים פורקי עול. **אין** להם בעיני להחמיר בחדר"ג לפי רצונם ולהיפך מדברי כל הפוסקים, ומאידך גיסא להקל באשת איש כפי רצונם, להיפך מדברי כל הפוסקים, דהרי כל עוד שנדמה להם שיש בכוחם ליתן פסקים, מבלי שיהיו צריכין ליתן דו"ח ולברר שדבריהם מתאימן ע"פ שו"ע ו"כללי הוראה", אין להם שום בעיני... **והדבר** ברור, שחורבת תוצאת מעשיהם, אינו נסוג אחור כלל מתוצאת מעשיהם של המהרסים והמחריבין למיניהם שבכל הדורות, והדברים מועזים עד עומק הנפש, לאן שהגענו והתדרדרנו, ה"י.

ענף ו

החדרת מהלכים המופרכים למחנינו, תוצאה מ"קנאות פסולה" שהסתיימה בעקירת כה"ת והתרת כל האיסורים

לאור המבואר (ענף ה'), כואב לנו מאוד לקבוע, שהגענו כהיום למצב, שדרך קלוקל השלישי המופרך הנ"ל (ענף ד', אות ג'), לברור את ה"מקילים" מבין הפוסקים, ולנקוט כוונתיהו, תוך כדי התעלמות והתכחשות מוחלטת ל"כללי ההוראה", ותוך כדי למאן להוכיח צדקת הפס"ד בבירור הלכה. **מה** שכאמור, היתה זה מעולם דרכן כסל למו של המשכילים והראבאנטישקעס וכל עוקרי דת למיניהם, שמרדו בגדרי "כללי ההוראה" ולא רצו להכנע אליהן, כי מיאנו מלהיות קשורים וגדורים בשום הגבלה שבעולם, דבהפקירא נחא להו להיות חפשים כציפור דרור להחליט בכל דבר לקולא כשאפתם.

דרך [הפקירות] זה, נתהפכה כהיום, לא רק לנחלת מורים הצועדים כמשתייכים ל"ארטאדאקסי", אלא אף למורים המייצגים את עצמם כ"קנאים". **מעשים** בכל יום, שרבנים ממחנינו שאינם יודעים כלל בטיב גיטין וקידושין, אינם מהססים אף לרגע מלהיות מסדר קידושין לגרושה, שיצאתה עוררין חמורים על כשרות גיטה. **אין** עושים זאת, פשוט מאוד, הם מתקשרים ישר עם מסדר הגט, וסומכים על מה שאומר להם: שהכל בסדר, ולא איכפת להם כלל, שהמסדר הוא "נוגע" גמור ומכשיר את מעשיו ע"ד הנ"ל, לא רק משום כבודו, אלא בעיקר כדי שיוכל להמשיך עם הפירצות בכדי להמשיך אליו לקוחות להגדיל הביזנעס ולהאדירה, ואינם שמים על לב שעליהם ליתן את הדין על זה, מה שסומכין בעינים עצומות על המסדרים.

השניה, מטיל על הגט הפסול ד"מעושה" וד"מוטעה", וכמבואר בפנים (סי' ב', אות י"ז), מהפוסקים, ווע"ע חזו"א (אה"ע סי' צ"ט, אות ב.). כ"ו אין שום בעיני אצלו, כי הכסף יענה את הכל..., ה"י

ה. עוד עובדא דומה לזה, היה הפרשה הידועה מפה מאנסי: **אשה** ממשפחה עשירה הלכה בעש"ג להוציא מבעלה ממון שאינו מגיע לה כלל ע"פ תוה"ק. **וכל** רבני העיר [שאף אחד מהם אינו בקי בטיב גיטין], ובתוכם ר"י אחד [שבני משפחתה נתנו סכומים גדולים לבנין ישיבתו], תמכו ביד האשה..., ולמרות הנידוי שיש על המסייעים ביד ההולך בעש"ג כמ"ש רמ"א (ח"מ סי' כ"ו, סי"א)... **ועל** מי לחצו, לא על האשה שתצא מעש"ג, רק על הבעל שיתן לה גט באופן שתוכל לקפחו בכח עש"ג מרכושו ע"י לחץ של קנסות, ותחת לחץ חוק ה"געט לא"א, שר"י זה עצמו חתם על קול קורא: שזה פוסל הגט...].

ועל ה"בירור הלכה" ששלחנו להר"י [ולשאר רבנים] בבירור הפסלנות הגט שבאופן זה, היתה תגובתו: "ס'קען דאך נישט זיין [כדברינו], ווייל דאמאלטס איז דאך אויס וועלט... [כשלא יהי' לו ממון לבנין ישיבתו...? שנסגר אח"כ...!], וככה ניסה להפריך בירור הלכה תוך כדי שהמשיך לתמוך בה, [צחוק געם ומכאיב לאן שהגענו]. **אלא** שהבעל הציל א"ע ע"י שעשה גילוי דעת מפורש בחלות הגט: דע"מ שלא תקפחנו בערכאות, ובעיני הרבנים הי' נחשב ד"ז שהציל כשרות הגט כ"פירצה"....].

ו. עוד עובדא דומה לזה, היה הפרשה הידועה לאחרונה: **בעל** אחד נשא אחרת בהיתר מ"ר ברור להלכה ע"פ דברי כל הפוסקים ממש בלי שום פקפוק כלל. **וכל** הרבנים [שאחיה העשיר וגבר אלם הלך אצלם] רדפוהו עד החרמה, ואיימו עליו לגרש את הראשונה באופן שתוכל להמשיך לקפחו מזכותיו בעש"ג, נגד חיובו ונגד מיאונו המפורש, ולא היה איכפת להם שהגט יהיה בטל ובניה מן השני יהיו ממזרים. **וגם** שם הציל הבעל את המצב, ע"י עשיית "מסירת מודעא" על הטלת תנאי בחלות הגט: ע"מ שלא תקפחנו בערכאות, [מה שהציל ממש את כשרות הגט, והיה נחשב בעיני הרבנים כ"פירצה"....].

והנה, כ"ו דורש ותובע הסבר, דכל כך למה, מהו כח הדוחק להרבנים, שיהיו מוכנים לערוך מלחמה להכשיר "גט מעושה" ואף נגד דעת המסדר עצמו שפוסלה, וכי למה איכפת להם שיוכלו המרשעיות להמשיך בערכאות נגד בעליהן, מה דבלא"ה הוא איסור חמור ונורא כשלעצמה. **אמנם** התשובה ע"ז, כמה שהוא כאוב וקשה להאמינה, הוא אמת מר, דממנ"פ: אותם שבתוך ה"סיסטעם" עושים ד"ז בשביל תאוות ממון, והאחרים משוחדים מהם ע"י שבאים אצלם ומחניפים אותם בהעניק להם כח השתלטות ללחוס נגד הבעל שלא ישתלט עצמו על כשרות הגט, [מה שע"פ תוה"ק אכן הוא המשתלט הבלעדי ע"ז, ואין בכח שום רב לבטל זאת, בו בזמן שלאידך גיסא, היה ה"בירור הלכה" נדמה בעיניהם כגרעון בכח

פעם: שמורה הממשיך לצד זה, יבחין באקראי פעם אחת, שבשאלה פלוני הדין נוטה כפי טובת הצד שכנגד... בו בזמן ש"קנאות" אמיתי תובע ההיפך הגמור מזה, לצאת במלחמת תנופה אף נגד קרובים וידידים ללא שום חשבונות, וע"י בהקדמה כמה קשה הי' לנו לצאת נגד קרובינו, וכמאה"כ (דברים ל"ג, ט): האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו, ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע, כי שמרו אמרתך ובריתך ינצורו.

בקיצור, ההחלטה בכל שאלה ביסודות היהדות, אם אסורה או מותרת, או דהוי אף מצוה וחיוב, פסקה מלהיות תלוי ע"פ משפט חריצת תוה"ק, ונעשית למשחק של התמודדות כח שבין הפארטייען, התלוי ועומד על קוטב חריצת משפטה של הקו הפוליטיק. **ומצב** זה פגעה בלא יודעין בשרשי השרשים של דת תוה"ק, כי ברגע שכבר התרגלו אנשים הללו לחיות בנוחיות עם ה"שקר" ע"י השתמשות תדירי עם "קנאות מזויף" נגד שנואי נפשם שמצד שכנגדם, מתוך שאיפה להכות על קדקדם רק בכדי להשימץ. **הרי** מכיון שכבר עשו שלום עם השקר ולמדו לשונם לדבר בקנאות מרומה, הרי התוצאה שמוזה הוא, שאף כשהם מוחים על פירצות של האפיקורסים, אין זה בא מתוכיות סערת לב אמיתי, רק בכדי להתנהג כ"קנאים" ולצאת חובת ידי הקו מה שנקטו לעצמם.

אולם, דבר זה לא נשאר מוגבל רק לקנאות מסולף גרידא, אלא שקירסמה וניקבה חלל מה שהתרחבה בלבם לאט לאט, עד שהירסה אצלם ביסודות הדת ממש. **כי** ברגע שהתרגלו להשתמש עם "קנאות פסול", כלומר לא לשם הגנת "שלימות התורה", רק בכדי להבאיש ריח של הצד שכנגד ולהכות על קדקדם ולהכאיבם. **מאותו** רגע ואילך, כבר התחילה התורה להתבוז בעיני עצמם, דכיון שכבר התרגלו להשתמש עם התוה"ק כקדרום לחפור בה לתועלת עצמם, כבר נתהפכה התוה"ק אצלם ככלי המשמש להם ל"מקל חובלים" להכות על קדקדם של שונאיהם, ולא כ"מורה דרך" המגביל ומחייב אותם. **והתוצאה** מזה הוא, דבבא התור להתטפל עם "פירצה" אמיתי, כבר נתקדר ונעדר ונכבה מהם אש הקודש של "קנאות", דרוחם אינו מסתער עוד משום פירצה כשאינו נוגע לתועלת עצמם, דכבר התרגלו דהתוה"ק אינה קובע ומחליט, רק כ"לי" שמנצלים לטובת עצמם, והכל נמדד לפי ה"ליניעי".

ודין גרמא שהגענו למצב העגום, שלא איכפת להם לרבנים הצועדים כ"קנאים" הירוס כל החומות והגדרים בדת תוה"ק, אין להם שום בעיית להתחבר עם "קוקניקעס", וגם אין להם שום פחד כלל מלהתיר אשת איש לעלמא, אף בהיותם יודעים היטב, שאינם יודעים ובקיאים בהלכות גיטין, ובפרט בגדרי דיני כפיה והטעיה העדינים. **דכיון** שכבר התרגלו עצמם לחיות בלי שום בושה וכלימה עם "סתירות" בולטות, בצורה שאף נער קטן מרגיש בה, דבו בזמן שמצד אחד הם דורשים דרשות נלהבות נגד האגודה, הרי מצד השני הם

דהלא על עצם הדבר, מה שהאינם בקיאים סומכין על אחרים, ע"ז הוא שהזהירו חז"ל (קידושין ו, ע"א): **כל מי שאינו יודע בטיב גיטין וקידושין" לא יהא לו עסק עמה,** וכלומר ב"קידושין שלאחר גיטין", צריך המסדר קידושין להיות בקי בעצמו בדיני "מוטעה" ו"מעושה", ולא יסמוך על הנוגעין בדבר, וכמבואר בפתחה (ענפים א' - ו'). **ואם** אכן מתעלמים עצמם מן הערעורים, על אף המקורות בדברי הפוסקים על פסלנות הגט, ומרהיבים לסדר קידושין על סמך דברי מהרסים ונוגעים המשתמשים במהלכים המופרכים הנ"ל, עליהם אחז"ל (שם, י"ג ע"א), **שהם קשים לעולם יותר מדור המבול, הי".**

וכדחזינן בעליל בעובדא המועזע דבנ"ד, שרבנים הצועדים כ"יראים" ואף כ"קנאים", הכשילו אברך בישראל לפרוץ בהאיסור החמור והנורא **ד"אשת איש"**, בהסיתם אותו לסמוך על "היתר" שאינו מחזיק מעמד כלל ע"פ "כללי ההוראה", וכדלקמן (סי' ג, ענף ג). **והיותר** כואב, שהרהיבו לעשות כן, תוך כדי אי בקיאותם בדיני גיטין, ואצ"ל שאינם בקיאים כלל בטיב גדרי ההלכה הדקים והעדינים שבדיני "הטעיה" ו"אונס", מה שכל שינוי קל שבוה, יכול להפוך את הנידון מהיתר לאיסור גמור. **ודבר** זה דורש ותובע מאתנו התבוננות עמוק, איך נהייתה הדבר שהגענו למצב נורא כזה, ש"קנאים" יתהפכו ל"מכשילים" באיסור "אשת איש" ע"ד ה"משכילים" וה"ראבאנטשיקעס" ממש.

הקלקול הנורא מ"קנאות" כקדרום ומקל חובלים נגד שונאים

וההסבר היחיד שע"ז הוא, דזהו תוצאה מקנאות מזויף שמשתמשים בה הרבה לאחרונה לאור ההתרוצצות התמידיים שנתחדשו ונתחזקו כהיום במחנינו בין ה"פארטייען. **ודין** גרמא, ששפחה תירש גבירתה, ובמקום שכל שאלה העומד על הפרק, תהא תלויה על טהרת החלטת תוה"ק, ע"פ דיני השו"ע ונושאי כליה, התחילה להיות תלוי ועומד על פי הוראות הקו של ה"פארטיי".

והגם שלדאבונינו, זהו "מציאות" מוחשי, מה ששום הולך ישר לא יכחישה, מ"מ נצביע על תופעה מוזר, הצריך לנקר במוחו של כל הולך ישר, והמאשר זאת במילואה. **והוא:** שלא נשמע קול מחאה על שום פירצה במחנינו, כשזה נעשית ע"י אנשים שמן ה"פארטיי" שלהם, רק דוקא כשנעשית ע"י הצד שכנגד אז מתנפלים עליה כמוצא שלל רב ויתרועעו ויריעו עליהם בקולי קולות אף כשחומר הפירצה שהם נאשמים בה אינו ברור כ"כ. **ולעומת** זה, הרי כל איסורים ברורים וחמורים שבתורה מותרים לכתחלה, כל עוד שנעשה ע"י אנשי הפארטיי.

ועוד, דבכל שאלה בד"ח השו"ע, העולה על הפרק במחנינו, שמורי הוראה הוגים ומביעים את דעתם ברבים. **אנו** רואין לתמהותינו הגדול, שכל מורה "מברר" דההלכה מתאים.. בדיוק לפי קו הליניעי שלו דוקא. **ומעולם** לא אירע עוד אף

עם גדרי תוה"ק... **והיינו** ע"י מתן "פסקים" לקולא ע"פ הכרעה לפי ה"רצון" באופן ג' הקלוקל הנ"ל, מה שזה לא ייתכן רק מבלי להצדיקה עם "בירור" וכנ"ל (ענף ג', ד"ה אצ"ל).

אנו מכירים היטב, שהנחה המר הזה, יועזע את לבו של כל מתבונן והולך ישר, עד דכדוכה של נפש, ויהיה קשה מדי להכיר בה ולהודות לה, ומתוך כדי כך ירצה להרגיע את עצמו עם הנימוק, שאנחנו מגזימים בדבר ומסתמא אין המצב גרוע כ"כ. **[ומסתמא יש לו אותו ה"קבלה" המופרך שהיה לו לראש ישיבה הנ"ל (ענף ה', אות ה): שא"א להיות שהוא "אויס וועלט", בו בזמן שיש לנו עשרות מאמרי חז"ל שתיארו שאמנם אכן יהיה כן טרם ביאת המשיח]. אבל זהו אמת מר, ומן האמת אי אפשר לברוח, כי המתבונן בדברינו דבפנים יראה, דה"היתר" הקלוקל בפרשה דנן א"א להצדיקה בשום אופן כלל ע"פ "כללי ההוראה" המסורין לנו בשו"ע מגדולי הפוסקים. **ואדרבה** אם יש ביכלתו של מישוהו להצדיק "היתר" קלוקל זה ע"פ גדרי ההוראה, ינסה לעשות כן ונראה מה יהיו חלומותיו.**

ובאמת, שאין אנו צריכין לראיה יותר ברורה לצדקת הנחתינו הנ"ל, ממה דחוינן ש"שותקים" ואינם עונים כלום על ערעור החזק שלנו. **ד"שתיקה"** המוזר הזה כשלעצמה, צועק ומעיד עליהם בקולי קולות, שאין ביכולתם לפתוח את פיהם בד"ת בשום אמתלא כלשהו להצדיק ה"היתר" הקלוקל הזה, דהרי כללא הוא בכ"מ ד"שתיקה כהודאה דמיא", וכדמצינו כ"פ בגמרא הלשון "אישיתיק" על "הודאה", ועי' רש"י (נדרים ע"ג, א', ד"ה א"ל), עי"ש. **דהדבר** ברור לכל מי שיש לו מח בקדקדו, שאם היה ביכולתם להוכיח הצדקת ה"היתר" ע"פ כללי ההוראה, תוך כדי לדחות בכתב את כל טענותינו החזקים דלקמן, בודאי שהיה עושים זאת, ולו יהא רק משום הצלת כבודם וכבוד המשפחות מן הלעז על צאצאיהם, ועצם העדר עשייתם כן, משמש כהראיה היותר חזק לאמינות הנחתינו.

כמובן, שלא יעדנו את דברינו בספר הנוכחי, רק לתועלת אותן הרוצים לדעת את האמת לאמתה, ללא כחל ושרק אף כשאין נעים לשומעה. **כדי** שידעו מצב העגום של הגיטין כהיום, ולהזהר כשבאין להשתדך עם "גרופה", דכהיום צריכין לחקור היטב מאוד, איך ובאיזה אופן שבעלה נתן לה את הגט. **דאפילו** ב"גט רגיל", שהבעל בא מעצמו אל הגט, מ"מ אם הסכסוך בינו ולאשתו הגיע ל"ערכאות", או כשלחצו על הבעל ע"י פרסום מכתבי ב"יד שהוא "מעגן", או כשרמיהו והטעיהו, אז קרוב לודאי שהגט פסול וצריך חקו"ד.

ולא נשאר לנו רק לקונן ולצעוק ע"ז: תורה תורה חגרי שק והתפלשי בעפרים, אבל יחיד עשי לך כי באו צרים וכסירים סבוכים הגדילו המדורים, ועשוך עדרים עדרים, קלועך פרועך וקרעוך לגזרים, ירחם ה' וירא בעני עמו וישלח לנו משיחו הולך תמים, א"ס.

מתחברים עם "קוק'ניקעס" ומהרסים כשזה משמש לצרכיהם. **התוצאה** מזה, שה"קנאות" פסקה מלהיות אצלם עם תוכן של סערת הלב אמיתי, ולבסוף היא מסתיימת בהירוס התורה מליאה, מצד אחד רועשים על מכשולים ופירצות בחומת הדת כשזה נעשה משונאיהם, ומצד השני אינם מהססים מלהכשיל אדם באיסור "אשת איש", כשהגט הפסול נעשה ע"י ידים.

ענף ז

מה שלא הצליח השטן לפני מאתיים שנה ע"י ה"משכילים", הצליח לדאבונינו ע"י "קנאות" מזויף

המסקנא הנורא והאויס היוצא מדברינו הוא: דלמה שלא הצליח השטן להגיע אליה לפני מאתיים שנה ע"י כנות כל עוקרי הדת למיניהם: כהמשכילים והריפורמים, והנעאלאגן, שעשו שמות בדת תוה"ק, תוך כדי הכרזתם בגלוי, שרצונם לפרוק ולהקל מעליהם עולה של תורה הקשה, ושצריכין להכניס קולות והתירים בדיני תוה"ק, ולשנות את השו"ע, באופן שיהיה יותר קל ונוח לקיימה... גם שינו את מלבושם החיצוני שתהיה כדרך הגוים, וקראו עצמם בשמות חדשים, באופן שכל מי שנתקל בהם, הבחין מיד בהשונא. **ואמנם** כלל ישראל הניפו עליהם מלחמת חרמה והוציאו אותם מן הכלל כידוע. ובפרט כהיום, כשכבר רואים בעליל התוצאות החמורים משיטתם, שיצאו לגמרי מן הדת והתערבו בגוים ולא נשאר מהם שריד ופליט ולא שם ושארית בישראל, נתערבו ונשתקעו בין הגוים, ושוב אי אפשר לו להשטן להרוס כהיום באופן זה.

אבל ד"ז בדיוק, הצליח השטן לדאבונינו הגדול, לעשות כהיום ע"י אנשים שבחיצוניותם הם נראים כיראים ושלמים, בהיותם מלובשים בשמנה בגדים של אצטלא החסידי הישנה, ולא עוד אלא שאף מייצגים את עצמם כ"קנאים", אבל פנימיותם הוא בדיוק כמו אצל הריפורמים דאז. **דכי** היכי שעיקר שאיפתם היתה "פריקת עול", כלומר להקל מעליהם עולה של תורה, והגדרותיה החמורים והקשים הרובצים על שכמם של הרופה לקיימם, ואף הצהירו בגלוי שמוכנים להגיע לשאיפתם הזאת אף בניגוד לתוה"ק.

אלא שהשטן התחכם, ועמד על התרמית, דבכדי להגיע למטרותו דעקירת התורה, מוטב שלא להכריז ולהודיע בפומבי שזהו המטרה... וגם מוטב שלא לשנות את המלבושים החיצוניים... דהרי העיקר אצלו הוא המחשת המכשול למעשה, ולא ההצהרה שבגלוי. **וממילא** אדרבה, כל מה שמסתירים את המטרה, ומניחים את החיצוניות על מעמדה הישן מבלי לשנותה, יועיל זה יותר להגיע בקלות אל המטרה דפריקת עול... **וזוהו** בדיוק מה שעשה ע"י ה"קנאים" המזוייפים דכהיום, להכשילם עם הטעות המר: כאילו שיכולים להגיע להשאיפה ד"פריקת עול", תוך כדי להצהיר שממשיכים